

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

MLÁDEŽ, SPIRITUALITA A KŘESŤANSKÉ HUDEBNÍ FESTIVALY

Diplomová práce

Autor: Bc. Markéta Maňáková
Vedoucí práce: Mgr. Marcela Fojtíková Roubalová, PhD.

Olomouc 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci „Mládež, spiritualita a křesťanské hudební festivaly“ vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne

.....

Bc. Markéta Maňáková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat paní Mgr. Marcele Fojtíkové Roubalové, PhD. za vedení mé diplomové práce, za její konzultace, trpělivost a čas, který mé práci věnovala. Také děkuji za její neustále pozitivní přístup a poukázání, že i ve statistice vždy existuje cesta.

Dále bych chtěla poděkovat P. Mgr., Ing. Pavlu Šupolovi za jeho neutuchající nadšení v oblasti křesťanské moderní hudby, kterým mi otevřel možnost hlouběji nahlédnout do křesťanské hudební scény a s velkým zájmem se tímto tématem zabývat již několik let.

Obsah

Úvod.....	6
1 Mládež a spiritualita	8
1.1 Vymezení pojmu mládež.....	8
1.2 Vymezení duchovních pojmů.....	9
1.2.1 Náboženství.....	9
1.2.2 Spiritualita.....	9
1.2.3 Víra.....	10
1.2.4 Religiozita	11
1.2.5 Nová religiozita.....	11
1.2.6 Sekta.....	11
1.3 Mládež a její touha po duchovním přesahu.....	12
1.3.1 Nebezpečí esoterik, sekt a spirituálních směrů	13
2 Křesťanská mládež a volný čas	18
2.1 Vymezení pojmu volný čas	18
2.2 Střediska, spolky a organizace, které se věnují křesťanské mládeži.....	18
2.2.1 Asociace křesťanských spolků mládeže.....	19
2.2.2 YMCA.....	19
2.2.3 Diecézní centra života mládeže.....	19
2.2.4 Vysokoškolské katolické hnutí ČR.....	19
2.2.5 Salesiánské hnutí mládeže.....	20
2.2.6 Orel.....	20
3 Spiritualita a hudba	21
3.1 Pozitivní a negativní působení hudby	21
3.1.1 Pozitivní vliv	22
3.1.2 Negativní vliv.....	23
3.2 Hudba jako evangelizační prostředek.....	25

3.2.1	Evangelizace skrze hudební koncerty	26
3.2.2	Evangelizace skrze YouTube	26
3.3	Ucelený přehled křesťanských hudebních festivalů	28
3.3.1	Česká republika	28
3.3.2	Slovenská republika	30
4	Analýza výzkumu	33
5	Diskuze	53
	Závěr	58
	Použitá literatura a zdroje	59
	Seznam příloh	64

Úvod

Nejen v dnešní době hledáme odpovědi na otázky, které v sobě nesou hlubší význam. Každý z nás si procházel a možná stále prochází obdobím otázek, hledání smyslu svého života, hledání sebe samého, hledání odpovědi na otázky, které jsou v hloubi naší duše a na které je mnohdy těžké najít odpověď. Člověk přirozeně touží hledat odpovědi na to, co tíží jeho nitro a po čem touží lidské srdce. Takovým specifickým obdobím hledání je období dospívání, v němž zažíváme spoustu změn a v němž vyvstává na mysl spousta otazníků. A právě na tohle životní období cílí a útočí nejrůznější sekty a duchovní směry. Mnoho mladých lidí také touží zakusit nějaký duchovní přesah na vlastní kůži, a proto se buď ze zvědavosti, dlouhé chvíle nebo z pocitu zakusit nad něčím nebo někým moc dostane nevědomky do spárů sekt nebo různých esoterických a okultních praktik. Do takové situace se lze dostat rychle a snadno, bohužel cesta zpět do normálního života bývá mnohdy zdlouhavá nebo nemusí být úniku vůbec. Proto je důležité, aby se mládež alespoň nějakým způsobem orientovala v duchovních pojmech, se kterými se každodenně setkává, a také aby se orientovala v tom, jaké nebezpečí s sebou mohou přinášet. Mladí lidé by měli být také znalí významu slov sekta, esoterismus, okultismus apod. S těmito výrazy i skrytými se budou totiž setkávat po celý život v běžných situacích – nevědomky nabízená reklamní sdělení, nabídky na uzdravení a lepší život, horoskopy v časopisech, na ulicích budou potkávat přívržence různých sekt apod. Proto je důležité dělat mladým lidem v tomto směru osvětu.

Důležité je také rozvíjet mládež jak po stránce duchovní, tak ji vést k smysluplnému využívání volného času a podporovat aktivity různých organizací, které propojují duchovní stránku člověka s volným časem. Za velmi pozitivní a důležité považuje autor této práce organizování křesťanských hudebních festivalů, které propojují jak duchovní stránku člověka, tak stránku volného času. Mnohdy totiž na tyto festivaly zavítají lidé nevěřící či hledající a tam se poprvé ve svém životě mohou setkat se společenstvím věřících lidí. Člověk na těchto festivalech může u řady odborníků a duchovních poradců nalézt odpovědi na své životní otázky a také prohloubit svůj duchovní život skrze modlitby a hudbu. Dalo by se říci, že tyto křesťanské hudební festivaly jsou i určitou prevencí před výskytem sociálně patologických jevů. Mezi běžnými hudebními festivaly a křesťanskými hudebními festivaly je znát na první

pohled jeden velký rozdíl a to ten, že se na křesťanských hudebních festivalech mladí lidé dokážou bavit bez užití alkoholu nebo jiných drog.

Hudba je nedílnou součástí života mladých lidí a je mnohdy jediným prostředkem, kterým mohou vyjádřit své pocity a patřit skrze ni do určité subkultury. Proto se také v jedné části této diplomové práce zaměříme na pozitivní i negativní vliv hudby.

Dle autora se totiž mládež, spiritualita, volný čas, hudba i křesťanské hudební festivaly prolínají a všechno spolu velmi úzce souvisí.

Cílem této diplomové práce je zmapování současné křesťanské hudební scény se zaměřením na organizování hudebních festivalů a zjišťování postojů mladých lidí k hudebním festivalům a jejich aktivní účasti na těchto akcích.

Diplomová práce je členěna do pěti kapitol. V první kapitole se budeme věnovat mládeži a spiritualitě. Vymezíme si pojem mládež a duchovní pojmy jako náboženství, spiritualita, víra, religiozita, nová religiozita a sekta. Také se zde budeme zabývat mládeží a její touhou po duchovním přesahu a zaměříme se na nebezpečí esoterik, sekt a spirituálních směrů. Konkrétněji se podíváme na okultismus a esoterismus, magii, fenomén Andělů, hnutí New Age, jógu a satanismus. Ve druhé kapitole se zaměříme na křesťanskou mládež a volný čas. Zde si vymezíme pojem volný čas a nahlédneme na střediska, spolky a organizace, které se věnují křesťanské mládeži. Třetí kapitola bude věnována spiritualitě a hudbě. Zde se budeme zaměřovat na pozitivní a negativní působení hudby, dále na hudbu jako evangelizační prostředek a také se v ní budeme věnovat křesťanským hudebním festivalům, které jsou organizovány v České republice a na Slovensku. Čtvrtá kapitola bude vyhrazena pro analýzu výzkumu a závěrečná pátá bude věnována diskuzi.

1 Mládež a spiritualita

Abychom se mohli naplno věnovat tématu *Mládež, spiritualita a křesťanské hudební festivaly* je potřeba si nejprve vymežit základní pojmy a zorientovat se v nich. Na začátek si vymežíme pojem „mládež“ a následně se budeme věnovat pojmům duchovním.

Pod slovem mládež si každý z nás může představit něco jiného. Každý z nás si obdobím adolescence prošel a s tímto slovem se často setkal v pozitivním nebo i negativním slova smyslu. Někdo si pod pojmem mládež představí mladé, nadšené, šikovné lidi, kteří jsou ochotní nasadit se pro dobro druhého, zkoušet nové věci a nebát se jít za svým cílem. Jiní si představí mládež zkaženou moderním světem a moderními technologiemi.

Většinou všechny mladé lidi propojí v období dospívání různé otázky života a touha hledání něčeho hlubšího. Mnoho z nich hledá odpovědi na své otázky a touží zakusit duchovní přesah, další věci a situace s tím spojené. A právě proto se budeme v téhle kapitole věnovat mládeži, spiritualitě a možným nebezpečím.

1.1 Vymezení pojmu mládež

Období adolescence je období plné změn a nových situací. Nejsou to jen změny tělesné, ale také psychické a duchovní. Mladí lidé v tomto období prochází řadou krizí, otázek a hledáním sebe samého. Adolescence patří mezi nejsložitější období, protože se v ní utváří osobnost mladého člověka, řeší budoucnost a celý jeho život.

Když se podíváme na mládež a mládí z hlediska psychologického, můžeme mládí rozdělit na několik částí. První částí je období pubescence, která je věkově ohraničena cca 11-15 let, dále pak období adolescence 15-20 let a období rané dospělosti 20-30 let, občas se věk tohoto období dostává na hranici 35 let (Martinek, 2006, str. 22-24).

Pro období adolescence je velmi důležité porozumění ze strany dospělých. Dospívání je totiž významnou životní etapou člověka, v níž se střetává rozdílnost životního stylu, názorů, postojů, hodnot a norem (Macek, 2003, str. 7).

Sociologický slovník definuje pojem mládí jako určitou životní fázi mezi dětstvím a dospělostí. Tato fáze je charakteristická přípravou na převzetí role dospělého a konkrétnější přípravou na budoucí povolání. Dále je to také období

hledání nové hodnotové orientace a hledání nových autorit (Jandourek, 2007, str. 160).

Dle Vágnerové (2012, str. 367-368) dnešní dospívající mají větší sklony k tomu, aby se co nejdříve zbavili dětských atributů a jasně, sociální podřízenosti. Chtějí získat větší práva a mít větší svobodu v rozhodování. Ale naopak neochotně přijímají povinnosti a zodpovědnost dospělosti.

1.2 Vymezení duchovních pojmů

S duchovními pojmy se setkáváme na každém našem kroku. Proto je důležité si nejprve vymežit ty pojmy, jež patří mezi nejzákladnější a se kterými se setkáváme nejčastěji.

1.2.1 Náboženství

Doposud nebyla sestavena taková definice náboženství, která by byla jako jediná přijímána širokou veřejností. Náboženství je tak abstraktní pojem, že se k němu dospívá až po různě dlouhých myšlenkových operacích. Na náboženství může být pohlíženo z různých pohledů i z protikladných úhlů (Smékal, 2017, str. 93).

Náboženství je považováno za velmi důležitý pilíř, který neustále po staletí vytváří společnost a kulturu. Neexistuje jednotná definice slova náboženství. Za rozlišovací otázku můžeme považovat tu, která se dotazuje, zda je náboženství záležitostí individuální nebo společnou. Nebo zda se náboženství chápe jako pouhá lidská aktivita či se počítá s reálnou existencí objektu, k němuž se tato aktivita vztahuje. Náboženství je považováno za vztah člověka k posvátné transcendenci. Náboženství je celý systém názorů, mravních norem, rituálů, zvyků a kulturních projevů (Martinek, 2006, str. 44-49).

V této práci je vnímáno náboženství jako něco, co je celistvé, posvátné, má pevný řád, pravidla, normy a tradici, která se žije a předává po staletí z generace na generaci.

1.2.2 Spiritualita

Za spiritualitu jsou považovány momenty, ve kterých člověk osobně zakouší posvátno. Posvátné je většinou více věcí prožitku než rozumu. Je to jakákoliv zkušenost, reflexe nebo ucelený soubor zkušeností a reflexí, ve kterých se člověk dotýká posvátna. V širším slova smyslu není spiritualita závislá na žádném

konkrétním náboženství a je přístupná všem lidem. Je to jakési chápání a prožívání skutečnosti. V úzkém slova smyslu se spiritualita váže na konkrétní náboženství (Martinek, 2006, str. 48-50).

Spiritualita je to, co oživuje a oduševňuje život věřících lidí a vybízí dotyčné ke zdokonalení toho, co je nám skrze víru nabízeno, je životem víry. Spiritualita, která se opravdově žije, prostupuje celou osobností a všemi momenty života. Franz Werfel, židovský spisovatel a konvertita, chápe spiritualitu jako nadšený úžas nad divy prostého života (Smékal, 2017, str. 20-22).

Křesťanská spiritualita zahrnuje také stvoření a člověka od jeho počátků až do konce, působení Ducha svatého, mystiku hříchu, vědomí vykoupení a touhu po spáse (Lacroix, 2000, str. 23).

Dle Vojtíška (2006, str. 17) je spiritualita cesta, která se snaží rozšiřovat posvátno mimo hranice institucionálních náboženství a vstupuje do celého lidského života.

V této práci vnímáme spiritualitu jako osobní duchovní vnitřní dění a prožívání. Je to duchovní život, duchovní prožitek, který mnohdy nejde slovy popsat a racionálně vysvětlit. Také to je duchovní stránka člověka, která může být u každého jedince rozdílná.

1.2.3 Víra

Je to pevné přesvědčení o určitém jevu. Náboženská víra uznává existenci dokonalé nadpřirozené bytosti, např. Boha, úcty a důvěry k ní (Stríženec, 1996, str. 23-24).

Víra je také přesvědčení o tom, že existuje pravda, která stojí za to, aby ji člověk hledal a následoval ji (Smékal, 2017, str. 96).

Víra může být podávána různými způsoby – víra v sebe samého, víra v pomoc druhého člověka, víra v cokoliv a kohokoliv. V této práci je víra vnímána po duchovní stránce jako něco vnitřní a osobní zároveň, jako vztah a pevná důvěra v Boha. Víra v to, že existuje někdo, komu záleží na každém člověku, a že i v těžkých životních situacích, které v životě nastávají, se člověk může opřít o víru. Víra je opora v těžkostech, radost z maličkostí a vydařených situací, důvěra v neznámu, odhodlání k činu i přes všechny obavy a posila v životě při každodenních činnostech.

1.2.4 Religiozita

Pod pojmem religiozita rozumíme kladný osobní vztah člověka k Bohu nebo náboženství. Religiozita zahrnuje různé jevy a formy myšlení, prožívání a konání. Vývoj religiozity závisí na mnoha faktorech. Religiozitu ovlivňují společensko-kulturní vlivy, zralost jednotlivce a působení genetických faktorů. Zralý postoj religiozity – úplné přijetí obsahu náboženského přesvědčení a praktikování obřadů podle víry (Stríženec, 1996, str. 21-22).

Religiozita je zde vnímána jako zbožnost člověka, zbožnost celého světa, která se vyjadřuje životem a postojem člověka k náboženství a víře.

1.2.5 Nová religiozita

Tento fenomén alternativní religiozity je rozšířen po celém světě. Do nové religiozity patří nové zájmy o duchovní a náboženské otázky. Například přejímání východních náboženských prvků, vytváření nových náboženských směrů, které se označují jako New Age. Tímto novým hnutím je nejvíce ovlivněna především mládež (Martinek, 2006, str. 52).

New Age je myšlenkový prostor, který svými tezemi umožňuje růst odlišným duchovním proudům, náboženským skupinám a moderním sektám (Lacroix, 2000, str. 50).

Mladí lidé, pro které už není tradiční katolicismus atraktivní, hledají často odpovědi na své duchovní otázky právě u těchto hnutí. I když jsou nové náboženské směry pro mnoho mladých lidí atraktivní, katolická církev má na mládež v České republice zatím největší vliv (Martinek, 2006, str. 56-62).

1.2.6 Sekta

Pojem sekta může označovat negativní vztah, který má společnost k novému náboženskému hnutí či náboženské menšině a jejichž učení, chování a postoje jsou považovány za nebezpečné.

Typickými znaky sekt a nového náboženského hnutí jsou uzavřenost, poskytování jednoduchého obrazu světa, nadšení, vysoká náboženská oddanost, poskytování zřetelné sociální identity, náhlá konverze, sociální homogenita, bezprostřední vztahy, vůdcovské osobnosti, prostředí vyžadující velkou míru konformity, při vstupu nových členů vyžadováno překonání bariér a další (Vojtíšek, 2005, str. 42-57).

Vstup do sekty může mít za následek negativní dopad na život jedince, na jeho zdraví, duševní stav a negativně může působit také na společnost (Vojtíšek, 2017, str. 13-14).

1.3 Mládež a její touha po duchovním přesahu

Mnoho mladých lidí i ti, kteří se považují za nevěřící či ateisty, vyhledávají nějakou zkušenost s duchovnem či touží po nějakém duchovním přesahu. Každý mladý člověk si ve svém životě alespoň jednou položí nějakou otázku duchovního rozměru. Takovým například věčným tématem mezi mladými jsou často otázky týkající se života po smrti. A tak mnoho mladých lidí se utíká hledat odpovědi na tyto otázky k různým náboženstvím nebo sektám.

Pro mládež je velmi důležitá vrstevnická skupina. Mladí lidé potřebují někam patřit, a pokud nenacházejí oporu a odpovědi na své otázky v rodině, hledají je ve své vrstevnické skupině. Nová náboženská hnutí jsou místem, které cílí na mladé lidi a nabízí spoustu možností, kde se jedinec může rozvíjet, někam patřit, a tak svým způsobem nebýt sám. A touha po takovém přijetí bývá ze strany mladých lidí velmi silná, což může znamenat v určité chvíli jisté nebezpečí (Dolista, Tůma, 2010, str. 83-84).

V každém člověku se skrývá určitá touha po Bohu. Mnohdy je tato touha ukryta tak hluboko, že může být jen stěží rozpoznatelná. Tato touha vyvstane na mysl většinou až po nějaké silné zkušenosti, která se spojí s něčím velmi důležitým. Teprve až v tu danou chvíli si uvědomíme, že je uvnitř nás nějaká taková touha (Remery, 2016, str. 28).

Dle Říčana (2014): „Je spousta lidí, kteří v Boha nevěří, ale dobře cítí duchovní poušť kolem sebe – i v sobě.“

Důkazem toho, že lidé nějakým způsobem touží po duchovním životě, je např. velký zájem o přednášky a knihy s tématy, které se věnují různým pohanským, šamanským, východním, keltským a dalším spiritualitám (Smékal, 2017, str. 131).

Spiritualita přitahuje v jistém slova smyslu všechny lidi různého smýšlení. Pro nezávazné lidi, kteří hledají „Něco“ hrozí v dnešní době nebezpečí v nepřehledném množství různých spiritualit. Tak jako se pěstuje kultura těla, hledá se i mnoho způsobů jak rozvíjet kulturu duše. Najít odpověď na to, jak a kde můžou lidé spolehlivě rozvíjet duchovní kulturu v současném životě člověka, až tak úplně zřejmé není (Smékal, 2005, str. 156-157).

Francouzský kněz Guy Gilbert (2017, str. 19), který je také vychovatelem delikventní mládeže, tvrdí, že nejen dnešní svět, ale především mládež potřebuje ticho. Právě v tichu člověk nalézá sebe samého a odpovědi na své otázky. V tichu nalézá člověk sílu, která mu pomáhá klást si životní otázky a hledat směr, kterým se nejen mladí lidé chtějí dále ubírat. Mnozí z nich ale nezažili, co je to ticho, a znají jen spěch a hluk všedních dní. Proto je důležité ukazovat na sílu ticha a přivádět mladé lidi k tichu.

Co se týče postoje mládeže k náboženským směrům v České republice, nejbližší mají mladí lidé k římskokatolické církvi, která drží prvenství mezi náboženskými směry a která se také velmi angažuje v různých volnočasových organizacích nejen pro mladé lidi.

Velmi populární mezi mladými lidmi je poslední dobou také jóga a hnutí New Age, které stoupají na oblibě. Za tímto fenoménem se mohou skrývat ale i určitá rizika. Mezi ně se například řadí manipulování s lidmi, hlásání a vštěpování různých tezí a praktikování určitých činností.

1.3.1 Nebezpečí esoterik, sekt a spirituálních směrů

Sekty nejsou tzv. výmyslem poslední doby. Když nahlédneme do historie sekt a jejich vzniku, zjistíme, že již Pythagoras založil malou náboženskou skupinu - sektu, jejíž stoupenci žili ve škole a více méně se odloučili od světa. Vůdce Pythagoras učil, že odpovědi na všechny otázky o Bohu se získají skrze matematiku. Žáci museli abstinovat od všech požitků, dodržovat vegetariánské zásady s tím, že toto všechno je více přiblíží k Bohu. Prohlašovali, že jejich vůdce má nadpřirozené schopnosti a dokáže být na dvou místech zároveň.

Velký nárůst sekt byt zaznamenán především v období válek, epidemií, hladomoru a nových technických objevů, kdy narůstala velká potřeba nějakého náboženského cítění a hledání odpovědi na to, co se děje kolem. Když odpověď nepřicházela od původní víry, založila se víra nová.

Lidé do sekt vstupují ze zvědavosti, z hledání vlastní identity a z důvodu hledání odpovědi na své duchovní otázky nebo z hlubšího poznání Boha (Porterfieldová, 1997, str. 22-45).

Především mladí lidé jsou fascinováni okultismem a esoterikou. Tato problematika je stará jako lidstvo samo, protože již v Písmu sv. se setkáváme

s různými pokušeními a varováním před nebezpečím sekt a různých praktik (Kodet, 2009 [online]. [cit. 8. 10. 2018]).

Např. sv. Pavel uvádí v listu Kolosanům: „Dejte si pozor, aby vás někdo nesvedl prázdným a klamným filosofováním založeným na lidských bájích, na vesmírných mocnostech, a ne na Kristu.“ (Kol 2,8)

Je velmi pravděpodobné, že se stále budou objevovat nová náboženství a sekty. Proto je důležité naučit se jim rozumět, vyznat se v nich a pochopit, jaký mají význam pro dnešní společnost (Vojtíšek, 2013, str. 184).

1.3.1.1 Okultismus a esoterismus

Okultismus je duchovní nauka, která je spojována s mimořádnými schopnostmi. Lidé v této nauce hledají poznání nebo moc, která pochází z nějakého jiného zdroje než z Boha. Jedná se o tzv. tajnou či skrytou nauku, jež se zabývá nadsmyslovými jevy, které se nedají vědecky vyložit. Lidé, i když si to v mnohých případech nepřipouští a domnívají se, že nedělají nic špatného, se otevírají působení zlých duchů. Okultní praktiky se řídí zákony esoterismu.

Esoterismus je teoretickým podkladem pro okultismus. Přístup k esoterickému učení je povolen pouze zasvěcencům a uzavřeným skupinám. Zasvěcenci se zavazují k uchovávaní tajemství (Kodet, 2012 [online]. [cit. 1. 10. 2018]).

V dnešní době mladá generace touží po co nejsilnějších zážitcích jakéhokoli druhu. Některé zkušenosti ale v mnoha případech nelze vzít zpět a mohou mít trvalé následky. Je známo, že okultismus a magie opravdu funguje a jakoby pomáhá člověku ve věcech a situacích, na které je člověk krátký a nedovede je pomocí svých sil vyřešit. Tato rádobý pomoc si vybere ale svou daň – zničí danému člověku život (Kodet, 2017 [online]. [cit. 28. 2. 2019]).

Mladí lidé přicházejí do kontaktu s okultismem a esoterikou především ze zvědavosti, dlouhé chvíle nebo z touhy zakusit mít nad někým nebo nad něčím moc. Mnohdy jsou za tím také drogy, esoterická a satanská hudba, strach, hledání sebe samého nebo hledání odpovědi o smyslu života. A právě většinou všechny sekty a praktiky nabízejí odpovědi na tyto otázky, a tak upoutají mladého hledajícího člověka. Bohužel existují případy, kdy po vstupu do takové sekty už není cesty zpět. Někdy na to dotyčná osoba přijde, bývá už ale většinou pozdě (Kodet, 2012 [online]. [cit. 1. 10. 2018]).

1.3.1.2 Magie

Magie je pokus, jak ovládat přírodu i lidské bytosti pomocí gest nebo speciálních formulí, jako jsou např. kouzla či zaklínadla. K magii se lidé obracují nejčastěji v případech, kdy jim lidské dovednosti nebo Bůh nedali to, po čem dychtilo lidské srdce. Černá magie hledá pomoc u ďábla a používá se ke konání odporných věcí. Mezi nebezpečné patří také bílá magie, která oslabuje lidský rozum a víru v Boha, i když může vypadat nevinně. Mezi bílou magii se řadí např. různé talismany, amulety, horoskopy i různé léčebné praktiky – např. homeopatie (Remery, 2016, str. 357).

1.3.1.3 Fenomén Andělů

Například jedním takovým rizikovým boomem poslední doby je tzv. andělský fenomén¹. Všude kolem nás je nám předkládáno nepřeborné množství různých andělských terapií, jak komunikovat s anděly, andělské knihy nebo také vykládání andělských karet. I když se to na první pohled nemusí zdát, tento andělský fenomén vede k rozporu s křesťanskou vírou.

Andělé bývají využíváni také v různých metodách spirituálního uzdravování. Když nahlédneme do léčitelské metody zvané *Reiki*², nachází se v ní mnoho převzatých pojmů, jako je např. modlitba, Bůh nebo Kristus, u nichž jejich obsah nemá nic společného s křesťanskou naukou. Andělé jsou zde představováni jako nebeská síla, která je jemnou bytostí. Tito andělé se snaží lidem zprostředkovat mimořádný zážitek, který jim změní celý život. Andělského fenoménu se využívá také v psychoterapeutických metodách, v jejich seminářích se často zprostředkovávají andělská uzdravení, kde se snaží své klienty učit jak pracovat a komunikovat s andělskou energií. Ve spojitosti s hnutím New Age jsou andělé představováni jako duchovní poradci, kteří mají vést po celý život svého svěřence a říkat mu, co má a nemá dělat. Tento andělský fenomén vnímá svět úplně jinak, nově. Pro nezkušené lidi a křesťany se může tento fenomén stát problémem, jenž může dotyčné přivést ke ztrátě víry v Ježíše Krista. Svět těchto andělů je totiž v rozporu s Božími anděly, služebníky Krista. Tento andělský fenomén předkládá falešné

¹ O této problematice se hovoří v knize *Není anděl jako anděl*, kterou napsala Veronika Katarína Barátová v roce 2015.

² Reiki vzniklo v roce 1970 v USA a začalo se šířit prostřednictvím hnutí New Age. Snahou Reiki je léčit pomocí kosmické energie. Jedná o tzv. alternativní medicínu.

anděly, démony, kteří se snaží získat a stáhnout člověka na svoji stranu, aby oddělili lid od pravé víry v Krista. (Barátová, 2015, str. 75-80).

1.3.1.4 Hnutí New Age a channeling

New Age nejde jednoznačně pochopit a definovat tak, jako jsou chápány tradiční formy náboženské organizace. New Age není církev, sekta, kult ani denominace. Jedná se spíše o konzumní fenomén, v němž neexistuje nějaký registrátor členství ani řídicí mechanismus, který by určoval členství. Fungují ale tzv. řady sítí mezi různými skupinami, v nichž se stále mění počet terapeutů a učitelů, kteří se věnují různým oblastem. Existují rozličné stránky New Age. Například okultní stránka je spojována s vyvoláváním duchů, krystalovou meditací a channelingem. Spirituální stránka klade důraz na individuální duchovní rozvoj skrze meditaci, jógu, šamanismus a různé terapie. (Vojtíšek, 2006, str. 308-312).

Rozlišení mezi dobrem a zlem v učení New Age nenajdeme. Cílem tohoto hnutí, které vzniklo pod přímým vedením démonů, je převzít nad světem postupně politickou i ekonomickou vládu. Cílem je také naprosté odstranění křesťanství, jež je skrze smrt a vzkříšení Ježíše Krista jedinou cestou ke spáse (Kodet, 2019 [online]. [cit. 28. 2. 2019]).

V New Age dochází také k tzv. *channelingu*, což je přijímání kosmické energie a jedná se také o navázání kontaktu s bytostmi, které se nachází mimo tento reálný svět a vede opět k rozporu s křesťanskou naukou (Kodet, 2013 [online]. [cit. 1. 10. 2018]).

1.3.1.5 Jóga

Mnoho lidí, kteří se považují za křesťany, se domnívá, že obyčejné cvičení jógy není nijak v rozporu s křesťanskou naukou a že na tom není nic špatného. Na tohle téma existuje spousta názorů, a proto je důležité neztratit svůj zdravý rozum. Na jednu stranu se může zdát pravdivé, že obyčejné cvičení jógy nijak neuškodí člověku, ale na druhou stranu člověk nikdy neví, co nežádoucího se může skrývat za obyčejným cvičením jógy.

Pro opravdové vyznavače jógy znamená totiž každý jejich cvik určitý náboženský úkon. Pro ně je oddělování cviků a náboženské cesty nepřijatelné. Je známo mnoho případů, kdy se lidé, kteří cvičili jógu, otevřeli temným silám a přitom na počátku si mysleli, že jde o běžné tělesné cvičení. Jóga znamená pro křesťany

skrytou past, za kterou se skrývá hinduistické náboženství. Křesťanská víra se nedá spojovat s cestou jógy a tzv. křesťanská jóga neexistuje (Kodet, 2013 [online]. [cit. 1. 10. 2018]).

1.3.1.6 Satanismus

Satanismus je považován za složitý náboženský fenomén a hnutí, jehož učení, činnost, cíl a myšlenka jsou nejednotné. Pro satanismus je typický protest a vzdor, jenž je vyobrazován Satanem jakožto hlavním symbolem satanismu, který ztělesňuje zlo, špatnosti a destruktivitu (Dolista, Tůma, 2010, str. 36-37).

Když hovoříme o satanismu, jedná se vždy o jakýsi bod zvrácenosti, o lidské odvrácení člověka od Boha, které odmítá přijmout, že pocházíme od Boha jakožto Stvořitele. Lidé podléhají satanismu, protože jim nabízí uspokojení tzv. tří tužeb. První tužbou je touha po moci, dále pak tužba po bohatství a nakonec touha po požitku. Satanismus se stále rozvíjí po celém světě. Především u mládeže je zaznamenán nárůst stoupenců tohoto směru, jež jsou značně ovlivňováni určitým stylem hudby. Zvýšený výskyt působení zlého ducha je zaznamenán také u dětí, jež jsou často ovlivňovány kreslenými postavami z filmů, počítačovými hrami nebo zrůdnými hračkami (Amorth, 2006, str. 68-72).

Satanismus je také tzv. protestem proti společnosti, jeho příslušníci si za svoji postavu zvolili Satana. Pro některé satanisty znamená Satan jakousi energii či negativní sílu, kterou využívají pro sebe skrze různé okultní praktiky. Pro jiné satanisty nese Satan určitou roli symbolu, jenž je spjat s egoistickou filosofií (Vojtíšek, 2007, str. 159-160).

Gabriele Amorth (2006, str. 71-72) známý italský exorcista, kterému prošlo pod rukama mnoho lidí, kteří měli co dočinění s okultismem a satanismem, dává doporučení jak uchránit mladé lidi, kteří se mnohdy cítí opuštěni a nepochopeni, před nebezpečím esoterismu, sekt, satanismu a dalších nežádoucích jevů. Nová evangelizace, starání se o kvalitní informace a naslouchání druhým jsou podle něj tři základní opatření, jak předcházet těmto negativním vlivům.

2 Křesťanská mládež a volný čas

Když se zaměříme na křesťanskou mládež a její využívání volného času, vyvstane nám na myslí velká nabídka různých volnočasových organizací, klubů a středisek, které svůj čas věnují křesťanské mládeži a jejich rozvoji nejen po stránce duchovní, ale i kulturní a sportovní. Tyto organizace nabízejí ve svém pastoračním plánu bohatou nabídku různých programů.

Nejen pro křesťanskou mládež jsou pořádány také křesťanské hudební festivaly, které přinášejí a ukazují mladým lidem živou víru, křesťanské hodnoty a evangelium skrze rozmanité hudební žánry a křesťanské interprety s mnohdy silnými svědectvími. Pro mladé lidi je hudba druhým jazykem, skrze který lze sdělit mnoho pozitivního ale i negativního. Proto je podle autora této práce důležité věnovat pozornost i tomu, co mladí lidé v této často uspěchané době poslouchají a navštěvují.

2.1 Vymezení pojmu volný čas

Existuje spousta definic, které charakterizují, co je to volný čas. Každý za volným časem vidí něco jiného, jinak si jej představuje a jinak jej prožívá. Většinou se ale často všechny definice v něčem shodují či propojují.

Dumazedier vidí volný čas jako souhrn činností, které člověk dělá dobrovolně za účelem odpočínutí, pobavení nebo rozvinutí svých znalostí.

Kaplan vnímá volný čas jako prostor k vytváření podmínek pro uspokojování individuálních potřeb a uskutečňování rozmanitých sociálních rolí (Knotová, 2011, str. 28-29).

Za volný čas se také považuje doba, v níž se věnujeme činnostem, které máme rádi, přinášejí nám radost a při kterých se uvolníme a zregenerujeme síly. Je to také čas, v němž se svobodně a nezávisle rozhodneme pro činnosti, které chceme (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011. str. 66).

2.2 Střediska, spolky a organizace, které se věnují křesťanské mládeži

Přesto, že se Česká republika považuje za jednu z „nejateističtějších“ zemí, existuje v ní spousta dobrovolníků a zaměstnanců, kteří se s nadšením věnují především křesťanské mládeži, ale nejen jí. Je až pozoruhodné kolik pozitivních ohlasů přichází od účastníků různých akcí, které pořádají křesťanské organizace. Bylo by tedy na místě v následujících řádcích zmínit alespoň některé z nich.

2.2.1 Asociace křesťanských spolků mládeže

V roce 1997 vznikla Asociace křesťanských spolků mládeže (dále jen AKSM), která se snaží ve své práci s mládeží a v dalších činnostech zohledňovat křesťanské zásady a principy. V roce 2017 měly členské spolky 6 888 členů. Z toho 78 % členů bylo ve věku do 26 let.

Mezi činnostmi samostatné AKSM patří také pořádání velkých akcí na celostátní i mezinárodní úrovni (Asociace křesťanských spolků mládeže, 2018 [online]. [cit. 31. 7. 2018]).

2.2.2 YMCA

Ymca neboli křesťanské sdružení mladých lidí patří mezi největší, nejrozšířenější a nejstarší mládežnickou organizaci na světě. Ymca, jejíž pilíře stojí na křesťanských základech, je charakteristická svou otevřeností pro všechny lid bez rozdílu pohlaví, sociálního postavení, rasy nebo náboženského vyznání. Vznik tohoto sdružení sahá až do roku 1844.

V České republice má 28 poboček a v roce 2016 měla 3706 členů. Pracovní náplní tohoto sdružení je pořádat tábory, hudební aktivity pro mladé, výtvarné kroužky, sportovní kroužky nebo poskytovat nízkoprahové služby (YMCA, 2008 [online]. [cit. 31. 7. 2018]).

2.2.3 Diecézní centra života mládeže

Diecézní centra života mládeže jsou tzv. domy, které jsou založeny diecézním biskupem a které jsou stále otevřeny mladým lidem. Žije zde základní společenství, které je tvořeno knězem a týmem mladých lidí. Tato diecézní centra poskytují mladým lidem smysluplné využití volného času mezi svými vrstevníky a nabízí bohatou nabídku nejen duchovních, ale i sportovních a kulturních aktivit. Centra jsou otevřena jak pro věřící, tak i nevěřící a hledající mladé lidi, kteří touží po společenství (Katolická církev v ČR, 2018 [online]. [cit. 23. 9. 2018]).

2.2.4 Vysokoškolské katolické hnutí ČR

Vysokoškolské katolické hnutí ČR je organizace, která zastřešuje jednotlivá Vysokoškolská katolická společenství v různých městech. Je to společenství, ve kterém se lidé vzájemně baví, poznávají, studují a prohlubují svoji víru a mezilidské

vztahy. Vysokoškolské katolické hnutí pořádá také různé akce mimo svá města. Mezi tyto akce patří např. Studentský Velehrad či Absolventský Velehrad (Vysokoškolské katolické hnutí, 2018 [online]. [cit. 23. 9. 2018]).

2.2.5 Salesiánské hnutí mládeže

Salesiánská střediska skrze svou bohatou nabídku volnočasových aktivit vychovávají mladé lidi v duchu evangelních hodnot a k životu z víry. Salesiánská střediska a kluby se zabývají následujícími činnostmi: oratoř, zájmové kroužky, kluby, jednorázové akce, víkendové a prázdninové akce a kurzy pro vedoucí táborů (Salesiáni Dona Bosca, 2018 [online]. [cit. 23. 9. 2018]).

2.2.6 Orel

Orel je křesťanskou sportovní organizací, jejímž hlavním cílem je výchova dětí a mládeže skrze sportovní a další aktivity. Věnuje se také kulturní činnosti. Má své divadelní a pěvecké soubory. Orel je založen na křesťanských hodnotách, které se snaží předávat skrze své aktivity a činnosti (Orel, 2012 [online]. [cit. 23. 9. 2018]).

3 Spiritualita a hudba

Hudba. Neexistuje snad nikdo, kdo by neznal tohle prosté a jednoduché slovo. Je to slovo, které znamená mnoho pro každého z nás. Hudba je jazyk, který spojuje celé lidstvo napříč všemi generacemi. Lze jí vyjádřit naše pocity, vztahy, skrze ní se lze identifikovat s určitou skupinou lidí, je součástí našeho každodenního života. Hudbou můžeme předat mnoho dobrého, ale i špatného, a proto je důležité věnovat jí pozornost především mezi mladými.

Když se podíváme na výzkum, který proběhl mezi křesťanskou mládeží - účastníky Celostátního setkání mládeže v Olomouci v roce 2017, dává nám jasně viditelné výsledky, že hudba mezi mladými lidmi hraje stále velmi důležitou roli. Z výzkumu vyšlo najevo, že se respondenti nejvíce zajímají o hudbu, dále pak o filmy a seriály a na třetím místě se zajímají o náboženství. Z toho vyplývá, že hudba a náboženství spolu určitým způsobem souvisí a jdou ruku v ruce.

Podle výzkumu nejvíce přiblíží mladé lidi k Bohu na prvním místě hudba, písně, zpěvy a hned na místě druhém se umístilo společenství. Ve výzkumu padla také otázka, o které akce mají v církvi mladí lidé zájem. Koncerty křesťanských skupin a hudební festivaly se umístily na pátém a šestém místě ze sedmnácti možných odpovědí (Balík, Čapek, 2018, str. 10-24).

Výsledky naznačují, že hudební festivaly a koncerty křesťanských skupin hrají u mladých lidí důležitou roli. Proto také autor této práce zaměřuje výzkum právě na křesťanské hudební festivaly, protože je považuje za důležitý bod v životě nejen mladých křesťanů. Mnohdy právě zde lidé naleznou víru, Boha a zažijí, co je to společenství, které se bez rozdílu vyznání sjednotí v jedno.

3.1 Pozitivní a negativní působení hudby

Hudba má úžasné vlastnosti a schopnosti, díky nimž mohou lidé již po tisíciletí komunikovat, relaxovat, radovat se, a tak pozitivně ovlivňovat život a chování sebe samého či druhých lidí. Jak to ale v životě chodí, všechno dobré lze také zneužít ve prospěch špatného. A tak tomu je i v hudbě, kdy mnozí lidé využívají a zneužívají hudbu jako nástroj k manipulování, k ničení lidských životů nebo k okultním praktikám. A právě nejvíce v této oblasti je ohrožena mládež, která si prochází náročným životním obdobím hledání, touhy a začleňování se. Proto je

důležité neustále seznamovat mladé lidi s možnými riziky, které hudba v sobě může nést.

Z výzkumu, který byl prováděn v roce 2005 a věnoval se náplni volného času dětí navštěvující základní školu, bylo zjištěno, že děti páté a deváté třídy na prvním místě uvedli poslech hudby a rádia (Dolista, Tůma, 2010, str. 90).

Z toho vyplývá, že je velmi důležité se věnovat tématu hudby a jejímu možnému působení jak u dětí, tak u mládeže a nenechat tohle téma bez povšimnutí.

Thomas Dorsey, nazývaný otec gospelu, jednou řekl: „Hudba má něco, co přitáhne. Má něco, co uklidní. Má něco, co okouzlí. Dostane se vám pod kůži rychleji, než co jiného. Dokáže udělat člověku lépe než pořádná dávka léků“ (Turner, 1997, str. 41).

3.1.1 Pozitivní vliv

Hudba dokonale prostupuje celým člověkem a provází jej od narození až po smrt. Bylo zjištěno, že již brzy během těhotenství dokáže dítě reagovat na rytmus a hudbu samotnou (Kabíček a kol., 2014, str. 241).

To, že je hudba dokonalým komunikačním prostředkem od raného dětství, dokazují narativní psychoterapeuti, kteří zjistili, že skrze hudební tóny a melodie se maminky dokáží vcítit do svých miminek. Například když maminky opakují zvuky svých ratolestí a snaží se posouvat hlas do jejich výšky, vznikají první dialogy a rozhovory. Hudba se v mozku propojuje také s motorikou jedince (Wurmová, 2016 [online]. [cit. 29. 10. 2018]).

Hudba je jednou z cest, jak lze vyjádřit a vyvolat pocity. Již šestileté děti dokáží rozpoznat, zda se jedná o hudbu veselou či smutnou. Hudba má moc uklidňovat pacienty před operací a přináší jim více úlevy než léky k tomu určené. Hudba dokáže překlenout náboženské rozdíly, posiluje a upevňuje mezilidské vztahy, po zdravotní stránce snižuje vysoký krevní tlak a uklidňuje srdeční tep (Honzák, 2011 [online]. [cit. 29. 10. 2018]).

Hudba pozitivně působí také na inteligenci dětí. Psychologové zjistili, že aktivní hudební činnosti a dlouhodobé působení hudebních programů zvyšuje např. matematické dovednosti (Hučín, 2009 [online]. [cit. 30. 10. 2018]).

3.1.2 Negativní vliv

Jak je psáno výše, hudba může být spojována v mnohých případech i s temnou stránkou. Mnoho okultní praktik a setkání probíhá tajně a ve skrytosti, takže je běžný člověk nevidí. K tomu, aby si člověk udělal přehled o naší společnosti, občas stačí sledovat okolí při běžné procházce městem nebo studiu ve škole. Člověk během svého života narazí na různé lidi, kteří nosí pentagramy, amulety a na svém těle mají nespočet tetování s výjevy, při kterých někdy člověku zamrazí. Mnohdy se člověk až zhrozí, kolik existuje přívrženců různých sekt a nadšenců bílé nebo černé magie. V mnoha těchto případech hraje hudba také velmi důležitou roli, dokáže zmanipulovat člověka a dostat jej na svou stranu.

Metal a další jeho odnože jako např. *death metal* se stal velmi přitažlivým pro mladého dospívajícího člověka, protože hudba dokáže odrážet to, co společnost prožívá, např. hektický život plný stresu, úzkosti, pocity odcizení a totální dezintegrace. A právě death metal rezonuje s odporem mladých lidí ke společnosti, jejich krizí identity a pocity nejistoty.

Do black metalu a death metalu se hodně často promítá nihilismus, násilí, oslava zla a pocit prázdnoty. Přitom hudba byla dříve spojována především s radostí, krásou a smutek se v ní objevoval jen ve spojitosti s životními prožitky, ale nikdy nenesla výzvy k sebevraždám a krutému násilí (Hučín, 2009 [online]. [cit. 30. 10. 2018]).

Významný italský psychiatr, který se dlouhodobě věnuje problematice vlivu satanistické hudby na psychiku člověka, tvrdí, že mnoho mladých lidí přichází za ním, aby jim pomohl od duševního zhroucení, depresí a navrátil jim opět chuť k učení a práci. Profesor Morabito zjistil, co způsobilo, že z výborných studentů se staly osoby na pokraji sil. Zjistil, že zhroucení a krize se v jejich životech dostavila po té, co dlouhodobě byli vystavováni poslechu rockové hudby se satanistickým obsahem. Hudba, která v sobě nese satanistický podtext, umí předávat do lidského podvědomí nové myšlenky, jež jsou škodlivé, ale člověk si to ani nemusí uvědomit. Už jen názvy písní řeknou hodně, a když se podíváme na texty, zjistíme, že mnohdy vyzývají k násilí, sebevraždě či sebepoškozování. Profesor Morabito je přesvědčený, že jedním z důvodů, proč mladí lidé páchávají sebevraždy, je poslech satanistické rockové a metalové hudby, která mnohdy svým obsahem vyzývá dotyčné k sebevraždám. Mnohdy si člověk ani neuvědomuje, že autoři takovýchto písní jsou v mnoha případech satanisté a jejich texty jsou plné negativních výzev. Některé písně

mohou obsahovat satanistický podtext, aniž by to kdokoliv na první poslech poznal (Piotrowski, 2009, str. 39-40).

Ne vždy ale musí metalová hudba obsahovat v sobě samé špatnosti. I v metalové branži lze nalézt světlé stránky různých metalových interpretů, v jejichž písních a textech není žádný negativní podkres či text. To, že má někdo rád silné melodie, energičnost a hlasité tóny, ještě neznamena, že dotyčný interpret preferuje satanismus a vkládá do svého vystoupení negativní obsah. Tak jako je mnoho lidských povah a chování, tak existují i lidé, kteří preferují klidnou a odpočinkovou hudbu, ale také lidé, kteří mají rádi hudbu tvrdší, protože jich oslovuje rychlost, hlasitost a energičnost. Ano, v tvrdé hudbě a především v metalu se vyskytuje spousta negativ, které ničí lidské životy a společnost, ale nemůžeme všechny kapely hrající tvrdší žánr házet do jednoho koše. Proto je dobré si nejprve před poslechem prostudovat život a historii dané kapely, o čem hovoří jejich texty písní, koho a co preferují, a není na škodu se podívat i na jejich duchovní stránku a zjistit, zda se hlásí k nějaké církvi či náboženství.

Sám Franěk (2005, str. 192) připouští, že existuje docela velká pravděpodobnost, že sám o sobě poslech některých druhů *heavy metalu* přímo nezpůsobuje negativní změnu v chování, ale může podporovat nějaký již rozvinutý způsob chování.

Autor této práce prováděl rozhovor s frontmanem české power metalové kapely Sebastien Georgem Rainem³. Na první pohled se může zdát, že členové této kapely vypadají a hrají příliš tvrdě. Člověk by ale neměl vždy dát na první dojem. Frontman a kapela celkově může působit tvrdě metalově, ale během několika setkání s tímto úžasným člověkem vyšlo najevo, že jde o člověka velmi pokorného, pro nějž je hudba něčím víc - prostředkem dokonalé seberealizace a jazykem, který spojuje lidi po celém světě. Tento člověk začal s hudbou v necelých 14 letech, vystudoval vysokou školu a v roce 2019 přijme svátost křtu, aby mohl žít plnohodnotný křesťanský život.

Na otázku, jaký je jeho názor na to, že spousta lidí spojuje veškerou tvrdou hudbu a metal se satanismem a dalšími negativy, odpověděl, že i oni jako power metalová kapela si za svá léta působení po této stránce užili od veřejnosti své. Dle frontmana Georga Raina má ale mnoho lidí v dnešní době zaškatulkovaný metal jako

³ Celý rozhovor s Georgem Rainem k dispozici na webu Křesťan a hudba: hudba.signaly.cz/interpreti.

„řvaní“, které jim nic neříká. Když dotyčným ale pustil jejich tvorbu, mnoho z nich nevěřilo, že i to může být metal. Také konstatoval, že má ve svém okolí známé, kteří bohužel propadli temnotě, ale nemyslí si, že by rocková forma musela mít vždy temný obsah.

George Rain spolupracuje a koncertuje také s Lád'ou Křížkem. Oba dva se otevřeně hlásí ke křesťanství a jeho hodnotám, což se na tuzemské rockové scéně moc nevidí (Maňáková, 2018 [online]. [cit. 25. 10. 2018]).

3.2 Hudba jako evangelizační prostředek

Hudba dokáže být také dobrým evangelizačním prostředkem, skrze který lze přinášet evangelium a zvěst o Ježíši Kristu mezi mladé lidi. Existuje mnoho případů, kdy právě skrze hudbu a texty písní mladí lidé poznali Ježíše a evangelium. Tam, kde mnohdy už nestačí lidská síla, může napomoci hudba. Existuje mnoho křesťanských kapel různých hudebních žánrů, které stále oslovují mladé lidi i ty, kteří se propadli na úplné dno a neví co dál se svým životem. Mnohdy se totiž mladí lidé naleznou v textech písní, které zpívají dané kapely. A právě životní příběhy interpretů a texty písní se mohou hluboce vrýt do duší mladých. Vidí totiž, že i tito členové kapel různých hudebních žánrů byli v životě na pokraji svých sil, zažili těžkou životní situaci, nevěděli kudy dál, někteří propadli alkoholu a drogám, žili životem nehodným chvály a pociťovali duchovní vyprahlost. Pak ale v určité chvíli života nastal zlom, poznali Boha a Ježíše Krista a díky tomu se mohli navrátit zpět do normálního běhu života a žijí pokojný život i přes svou neblahou minulost. A tito hudební interpreti chtějí přinášet svá svědectví mezi mladé lidi a nabídnout jim jiný, nový život a modlit se za ně.

Jedním z takových křesťanských interpretů, kteří vkládají do svých písní nejen své životní příběhy, ale i svědectví, je i Jonny Diaz, který zpívá o aktuálních tématech. Sám Jonny vyřkl, že se cítí být povoláný k psaní ne pěkných písní, ale skutečných písní. Například skrze svoji hudbu chce změnit masku, za kterou se schovává dnešní svět. Svět instagramní společnosti, která filtruje každý obrázek a chce z nich učinit životy vypadající skvěle a úžasně. Jonny Diaz chce skrze písně vyjadřovat skutečnost a autentičnost, ne poukazovat na věci umělé a pomíjivé (NRTeamAdmin, 2015 [online]. [cit. 5. 3. 2019]).

3.2.1 Evangelizace skrze hudební koncerty

Na jednom americkém punk-rockovém koncertu kapela Undercover, jejichž členové byli bývalí narkomani, ale skrze víru našli vysvobození, přišla se zajímavým nápadem. Na místě, kde se nacházelo několik tisíc punkerů, zařadila do svého hudebního bloku také blok písní, které obsahovaly křesťanské poselství. Během tohoto vystoupení zaznělo také svědectví členů kapely o jejich víře a vysvobození ze spárů drog. Na konci vystoupení přednesli výzvu pro ty, jež chtějí svůj život změnit, ať předstoupí před pódium, a oni se budou modlit za to, aby Bůh vstoupil do jejich životů, vztahů a proměnil je. Během následující písně přišlo před pódium neuvěřitelných osm set mladých lidí, kteří zatoužili po změně a modlitbě (Mathauser, 2005 [online]. [cit. 6. 11. 2018]).

To, že hudba může být dokonalým evangelizačním prostředkem, dosvědčuje i zkušenost jednoho kněze z doby, kdy studoval v kněžském semináři. Při své praxi u narkomanů na Detoxu v Praze měli skrze aktivity přivést mladé lidi k přemýšlení o svém životě a zavést s nimi na tohle téma hovor. Jednou jim bylo řečeno, že mají s mladými narkomany zavést hovor na téma víra. I když vyvstávaly pochybnosti, tento kněz se rozhodl připravit si pro mladé lidi program písní křesťanských kapel. Shodou okolností započal program písničkou od kapely Ram Adonai, která, aniž by to tušil, byla o drogách. Aniž by to očekával, sami tito mladí narkomané začali klást otázky týkající se víry. A nejen to. Překvapením také bylo, že zatoužili dále poznávat a slyšet další křesťanské kapely, které zpívají o Bohu (Ponížil, 2008 [online]. [cit. 13. 11. 2018]).

3.2.2 Evangelizace skrze YouTube

Pro dnešní mladé lidi je internetový portál YouTube bezesporu nejpoužívanějším hudebním kanálem, který se stal součástí jejich každodenních aktivit. Je důležité, aby dnešní mládež byla pozitivně formována i v tomto virtuálním odvětví, které se věnuje nejen poslechu hudby. Je chvályhodné, že se YouTube stal také dokonalým prostředkem k evangelizaci. Na YouTube lze nalézt spoustu hudebních videí křesťanských interpretů, která vedou člověka nejen k relaxaci, ale také k zamyšlení nad hloubkou textů písní. Na YouTube se nachází také velká škála různých přednášek, kázání, životních svědectví apod.

Na YouTube je k vidění také nový fenomén poslední doby a tím jsou hudební chvály ve věznicích. Na Slovensku je to právě chválová kapela Lamačské chvály, která se díky této hudební modlitbě dostala do všech věznic na celém Slovensku, a tak mohla přinést evangelium a Boží lásku na místa, která jsou mnohdy tak nesmírně studená. Kapela Lamačské chvály dokonce zavítala i do českých věznic a parlamentu.

Když se na YouTube podíváme na zahraniční křesťanské hudební interprety, uvidíme, že hudební chvály ve věznicích takového rozsahu dělá také Lauren Daigle, která je považována za jednu z nejvlivnějších křesťanských zpěvaček za posledních 20 let a která se dostala i do nápravné věznice Stateville s nejvyšším stupněm zabezpečení v Illinois v USA. Dle Lauren to byl zážitek na celý život, protože se dostala na místo, kde viděla to, co nikdy neviděla - radost v bolestech, naději na tvářích beznadějných případů a život uprostřed smrti (Crews, 2018 [online]. [cit. 10. 1. 2019]).

Hudební chvály ve věznicích za mužské pokolení zastupuje například zpěvák Zach Williams, který natočil chvály živě přímo z vězeňského prostředí.

Na YouTube lze nalézt také známého kazatele a evangelizátora Billiho Grahama, který se snaží šířit zvěst o Bohu a jeho lásce novým způsobem. Skrze graffitovou tvorbu vzniklo například evangelium v kostce.

Díky festivalu UNITED, který také natočil několik videí, mohou příznivci YouTube zhlédnout zajímavá svědectví, například o hokejistovi Matouši Venkrbcovi a další.

Na YouTube existují také kanály, které se věnují jen čistě chválám neboli worshipu. Jedním takovým kanálem je Srdce chvály, na kterém se každý týden objevují nové a česky otitulkované hudební videoklipy křesťanských hudebních interpretů. InspirationForLife, Music meets heaven nebo Misie Filmom jsou další zajímavé YouTube kanály, které nabízejí spoustu zajímavých hudebních videí a přednášek. Novým fenoménem poslední doby je, že si kapely stahují titulky z celého světa a vkládají je na svůj YouTube kanál. Tak můžeme např. u písni „Thank You“ nalézt až 18 různých titulků. Na YouTube lze nalézt také International House of Prayer, což je místnost, kde nepřetržitě živě 24 hodin denně běží chvály.

Na YouTube kanálu JesusRevolutionCzech je možné zhlédnout i zpracování biblických příběhů „The Story“ (Šupol, 2018 [online]. [cit. 10. 1. 2019]).

3.3 Ucelený přehled křesťanských hudebních festivalů⁴

Ze zpětné dotazníkové vazby respondentů se zjistilo, že dotyčným schází ucelený přehled všech křesťanských festivalů, které se konaly nebo konají na území České a Slovenské republiky. Účastníci a ti, kteří se zajímají o křesťanské hudební festivaly, by si přáli jeden oficiální zdroj, ve kterém by mohli nalézt vše pohromadě. Ať už jde o historii konání těchto festivalů nebo aktualizované informace o plánovaných festivalech. Proto se v následující části budeme snažit co nejvíce seskupit jednotlivé křesťanské hudební festivaly. V příloze této diplomové práce nalezneme vytvořenou mapu křesťanských hudebních festivalů, které byly pořádány nebo pořádány stále jsou. Mapa je rozdělena na jednotlivé oblasti a kraje Čech, Moravy a Slovenska. Mezi nejnavštěvovanější křesťanské hudební festivaly patří festival *UNITED*, *CampFest*, festival *Lumen* a také *Godzone tour*.

3.3.1 Česká republika

I když se na první pohled může zdát, že křesťanských hudebních festivalů se na území České republiky moc nekoná, opak je pravdou. I když se Česká republika nemůže po této stránce srovnávat se Slovenskem nebo jinými zeměmi, nalezneme v ní spoustu festivalů ať už malého nebo většího rázu, které ukončily svoji činnost nebo stále pokračují ve své existenci. Mnohdy i v těch malých a často široké veřejnosti neznámých setkáních se dějí velké věci. Nezáleží na počtech a rozsahu, záleží s jakým úmyslem a srdcem se tyto akce pořádají.

Festival UNITED

Festival UNITED se stal největším multižánrovým křesťanským hudebním festivalem v České republice. První ročník tohoto festivalu se konal v roce 2011. Za svá léta působení přivítal taková zvučná jména křesťanských interpretů jako např. Kutess, Faith Child, Divine Atraction, Martin Smith, Worship Central, Christafari, BCC Worship, Safenat Paneach, LZ7, eSPé, Lamačské chvály, TGD, Simona Martausová, Pavel Helan a další. Festival UNITED nabízí také bohatý kulturní program – semináře, workshopy, filmy, divadlo, dětskou scénu, službu modliteb a duchovní poradenství (Festival United, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]).

⁴ Mapa křesťanských hudebních festivalů v příloze č. 1

Slezská lilie

Dvoudenní červnový festival Slezská lilie se koná v různých částech města Ostravy. Během tohoto festivalu probíhají kromě hudebního programu také přednášky a další doprovodný program. Organizátoři se snaží vytvořit pro mladé lidi skrze hudební program příjemnou a přátelskou atmosféru (Slezská lilie, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]).

NG Fest

Tento jednodenní křesťanský hudební festival se každoročně koná v Javorníku nad Veličkou. Skrze jeho bohatý program se organizátoři snaží předávat mladým lidem křesťanské hodnoty. Téma ročníku 2018 bylo „Na jedné vlně“. Během festivalu zazní krátká zamyšlení, přednášky, tanec a divadlo (NG fest, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]).

Burning Square

Tento evangelizační festival se koná v Kroměříži a je organizován v rámci projektu IGNITE, skrze který se také organizuje křesťanský víkend Ignite Yourself.

XcamP

XcamP je multižánrový křesťanský festival, který se koná ve Smilovicích. Jsou to tzv. evangelizační tábory pro mládež. Na programu jsou přednášky, semináře, diskuzní skupinky a na večery jsou nachystané programy hudební (XcamP, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]).

Další festivaly, které se stále pořádají nebo byly někdy pořádány:

- Kefasfest
- Náměšťfest
- Festival pod věží
- Festival VOX
- Sheep Fest
- Festiválek Svatý Jan session
- Templfest
- Kristfest

- Holostok festival
- BrodFest
- Havířovská nota
- Festival „Na vodě“
- Primfest
- Full of life
- Royalfest
- TEP-FEST
- SOMFEST
- Festival Follow me
- Otevřeno Jimramov
- Festival Dny dobrých zpráv
- Čáslavský hudební festival
- Festival Za zdí

3.3.2 Slovenská republika

Slovenská republika oplývá řadou kvalitních křesťanských hudebních festivalů, které nabízejí bohatý hudební, duchovní a kulturní program. Co se týče účastníků, kteří přicházejí na tyto festivaly, Slovensko je považováno za jednu z aktivních, vysoce prožívajících a hluboce duchovních zemí. Potvrzuje to i výzkum, který autor této práce prováděl. Při otázce, v čem se liší křesťanské festivaly na českém a slovenském území a jak jsou vnímány rozdíly, vyšlo najevo, že především čeští respondenti vidí velké rozdíly. Např. v tom, že jsou lidé na Slovensku více charismatičtí, nebojí se ukázat, co cítí, více prožívají a dávají najevo svoji víru a nebojí se ji ukazovat na veřejnosti. A také, že slovenské festivaly jsou více na profesionální úrovni a jsou více zaměřené na chvály.

CampFest

CampFest se odehrává v obci Kráľova Lehota každoročně v měsíci srpnu. Organizace, která zastřešuje a spadá pod ní celý festival, je „Mládež pre Krista“. CampFest patří mezi největší a nejvíce navštěvovaný křesťanský festival na Slovensku. Každoročně se na tohle místo sjedou tisíce mladých lidí, kteří se chtějí

hudebně i duchovně obohatit nejen skrze hudební program, ale také skrze svědectví, přednášky, workshopy a další (CampFest, 2015 [online]. [cit. 15. 10. 2018]).

Festival LUMEN

Počátky festivalu Lumen sahají až do roku 1992. Každoročně se tento festival koná začátkem června v městě Trnava. Za svoji 26 letou existenci se stal největším gospelovým festivalem ve střední Evropě. Na tomto festivalu za dobu své existence vystupovala taková zvučná jména křesťanské hudební scény jako Newsboys, Delirious?, Switchfoot, Leeland a spousta dalších. Na programu jsou kromě hudebních vystoupení také bloky přednášek a workshopy (Festival Lumen, 2018 [online]. [cit. 15. 10. 2018]).

Godzone tour

Snahou projektu Godzone je evangelizace mladých lidí nejen na Slovensku, ale také v České republice. Pomáhá mladým lidem při hledání společenství a vztahu s Kristem. Tento projekt, jenž byl založen kapelou eSPé a na němž se podílí i další kapely, si klade za cíl šířit poselství evangelia moderním způsobem, např. skrze hudbu a budovat tzv. generaci KIOBK⁵. V roce 2018 to bude již 10. ročník, který přinese v rámci Týdne Církve pro mládež evangelizační koncerty a dobročinné aktivity ve městech a školách. V roce 2017 se sešlo téměř 23 000 mladých lidí (Godzone, 2018 [online]. [cit. 15. 10. 2018]).

HONTFEST

Festival HONTFEST je organizován společenstvím SION. Organizátoři tohoto festivalu chtějí lidem přiblížit Boha skrze hudbu, tanec, svědectví, divadelní scénky a duchovní aktivity. Festival je určen nejen pro mladé, ale také starší, jednotlivce i rodiny, kteří chtějí zažít radost, naději, lásku a pokoj (HONTFEST, 2018 [online]. [cit. 15. 10. 2018]).

⁵ KIOBK – generácia, ktorej ide o Božie kráľovstvo.

Další festivaly, které se stále pořádají nebo byly někdy pořádány:

- Gospelové Kysuce
- Bárkafest
- EM fest
- SEMfest
- Breakfestival
- Awakening Slovakia
- Verim Pane
- Festival Heaven
- Festival HALELUJA
- Festival Za jezerom Šuňava
- Bratislavské a Košické Hanusove dni
- Dikyfest

4 Analýza výzkumu

Výzkumná část

Cíl výzkumu

Cílem bylo zjistit, jaký postoj ke křesťanským hudebním festivalům a ke křesťanské moderní populární hudbě zastávají mladí lidé z České republiky a Slovenska, zda se národnostně odlišují reakce respondentů, popřípadě v čem konkrétně a co ovlivňuje respondenty k návštěvě těchto festivalů.

Stanovené hypotézy

Oblasti, odkud respondenti pocházejí, nemají vliv na celkový počet navštívení křesťanských hudebních festivalů.

Respondenti s českou národností nevnímají více odlišností u křesťanských hudebních festivalů probíhajících v České republice a na Slovensku na rozdíl od respondentů s národností slovenskou.

Mezi zapojením se do dobrovolnické činnosti na křesťanských hudebních festivalech a věkem není statisticky významný vztah.

Mezi věkem a celkovým počtem navštívení křesťanských hudebních festivalů není statisticky významný vztah.

Mezi mladými lidmi z České republiky a Slovenska nejsou vnímány národnostní rozdíly v celkovém hodnocení spokojenosti s křesťanskými hudebními festivaly.

Mezi věkem a celkovým hodnocením křesťanských hudebních festivalů není statisticky významný vztah.

Výběr hudebního žánru nesouvisí s věkem.

Oblasti, ze kterých mladí lidé pocházejí, nemají vliv na návštěvnost konkrétních křesťanských hudebních festivalů.

Použité metody

K šetření tohoto výzkumu byla použita metoda dotazníkového šetření.

Dotazník byl vytvořen skrze webový portál survio.cz. Odkaz vytvořeného dotazníku byl rozeslán e-mailem a sdílený skrze facebook křesťanských hudebních festivalů, dále skrze facebook křesťanských mládežnických organizací, center a hnutí a v neposlední řadě byla data získávána od respondentů z církevních společenství mládeže a mezi přáteli a známými.

Dotazník obsahoval 23 otázek, které jsou uzavřeného, polouzavřeného nebo otevřeného typu. U otázek otevřeného typu byly odpovědi respondentů následně kódovány a seskupeny.

Zpracování dat bylo následující. Sesbíraná data byla zpracovávána v programu Microsoft Word a Microsoft Excel. Data z některých vybraných otázek byla použita do popisné statistiky, která se následně vložila do grafů výsečového nebo sloupcového typu. Data, která se použila do analýzy výzkumu, byla následně počítána testem nezávislosti chí-kvadrát pro kontingenční tabulku. V případě, že vyšel statisticky významný vztah, bylo pro lepší interpretaci dále použito znaménkové schéma pro kontingenční tabulku.

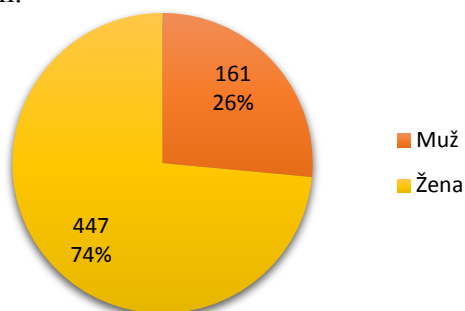
Výzkumný soubor

Výzkumná data byla sbírána v období od 24. 2. 2018 do 28. 4. 2018. Celkový vzorek respondentů, kteří vyplnili a dokončili dotazník, s kterým se bude následně pracovat, je 608.

Zkoumaný vzorek byl tvořen převážně mladými lidmi, kteří se alespoň jedenkrát ve svém životě účastnili některého křesťanského hudebního festivalu.

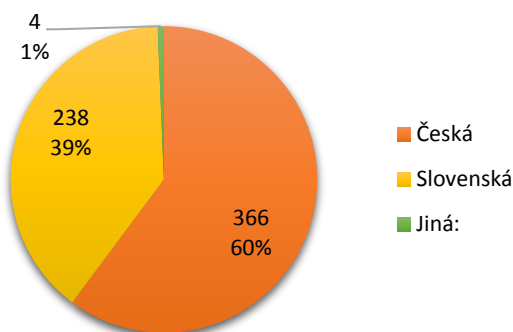
Popisná statistika

První otázka se věnovala pohlaví respondentů. Z grafu lze vyčíst, že dotazník vyplňovala převážná část žen.

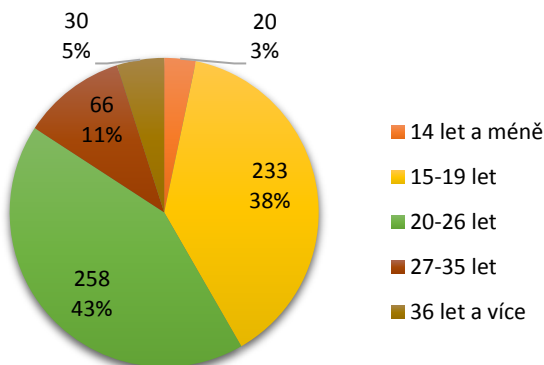
Graf č. 1 Rozložení respondentů dle pohlaví

Druhá otázka směřovala na národnost respondentů. Dotazníku se nejvíce účastnili respondenti s národností českou, ale nezaostávala ani národnost slovenská, která se nachází v těsné blízkosti za českou národností. Respondenti měli také možnost zvolit odpověď jiná, ve které se objevila národnost polská, maďarská a moravská.

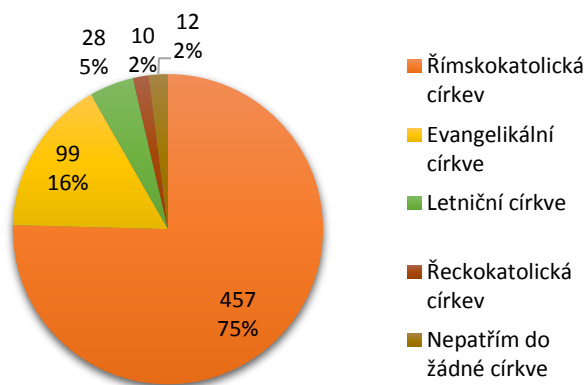
Graf č. 2 Rozložení respondentů dle národnosti

Respondenti byli také vyzváni k vyplnění svého věku. Nejvíce respondentů bylo zastoupeno z věkové skupiny 20-26 let.

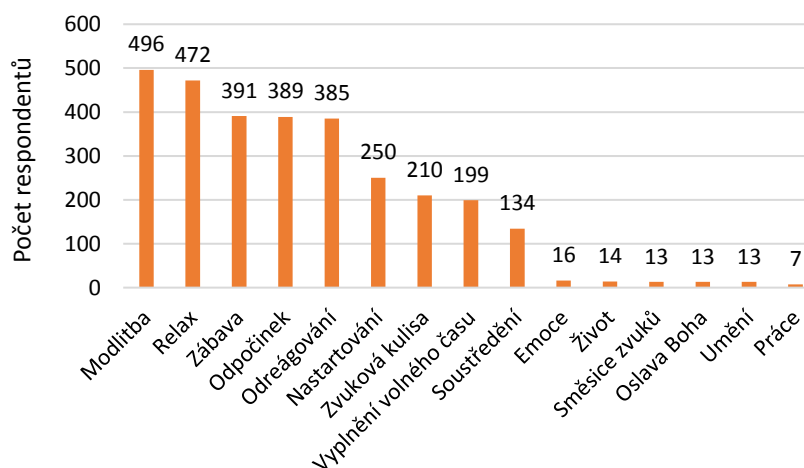
Graf č. 3 Věkové složení respondentů

Další otázka směřovala na náboženskou orientaci respondentů, zda se hlásí k nějaké církvi. Nejvíce respondentů se hlásilo k římskokatolické církvi a hned po ní zaujaly druhé místo evangelikální církve.

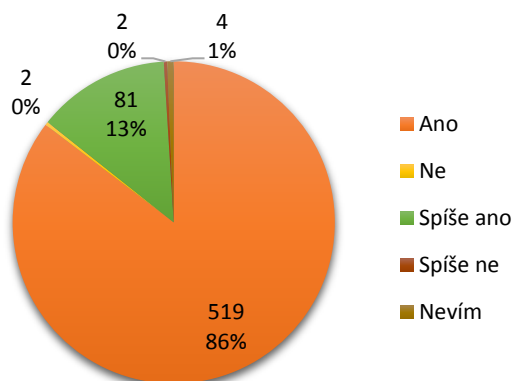
Graf č. 4 Zastoupení respondentů z hlediska církví

Při otázce, co pro respondenty znamená hudba, vyšlo najevo, že hudba je pro mladé lidi především modlitbou, relaxací a zábavou. Což naznačuje příjemné zjištění, že se v mladých lidech stále nachází duchovní hloubka. Respondenti mohli zvolit i odpověď jiná, ve které se objevily po seskupení odpovědi typu práce, emoce (radost, vyjádření pocitů), oslava Boha, život a umění.

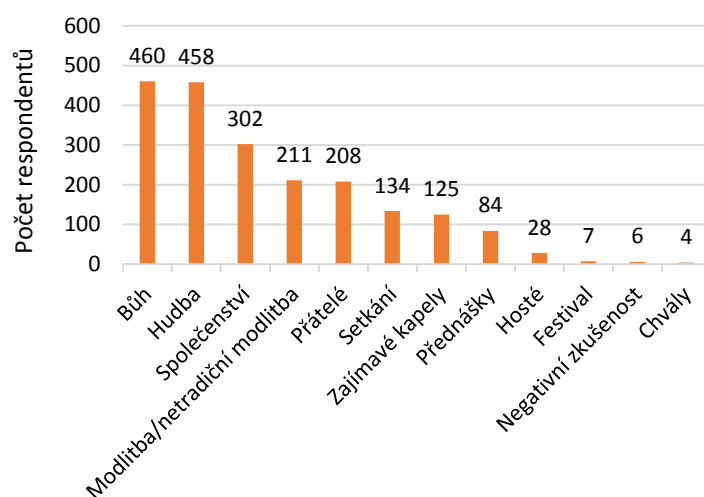
Graf č. 5 Co pro respondenty znamená hudba

Dále byli respondenti dotazováni, zda považují hudbu v životě člověka za důležitou. Z výsledků vyšlo jasně najevo, že mladí lidé považují v životě člověka hudbu za důležitou.

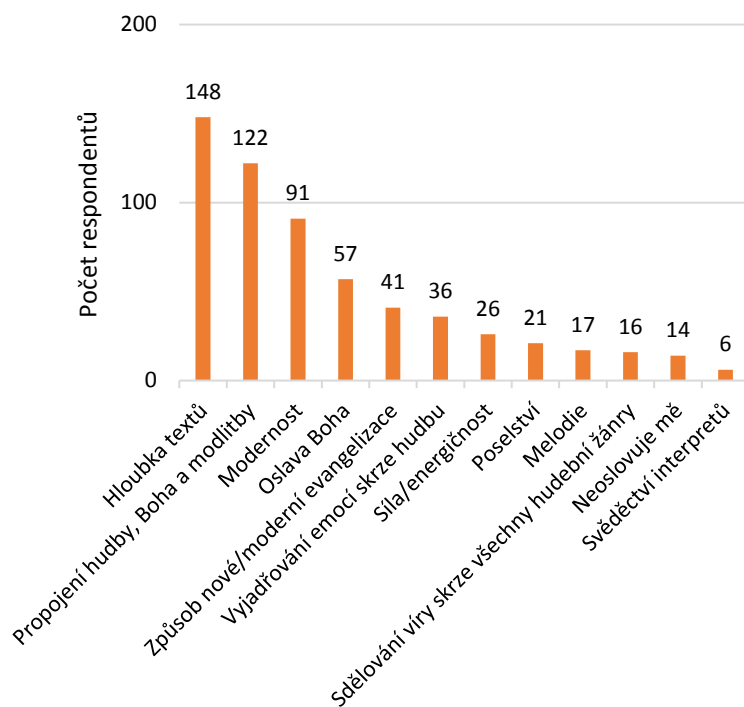
Graf č. 6 Důležitost hudby v životě člověka

Respondenti byli také vyzváni k výběru tří slov, která se jim poprvé vybaví pod pojmem *Křesťanský hudební festival*. Ze všech možných odpovědí zaujímá první místo odpověď Bůh, dále v těsné blízkosti se nachází hudba a na třetím místě společenství. Z uvedené nabídky možných odpovědí mohli také zvolit možnost jiná, v nichž se nacházely po seskupení odpovědi typu festival, chvály a negativní zkušenost.

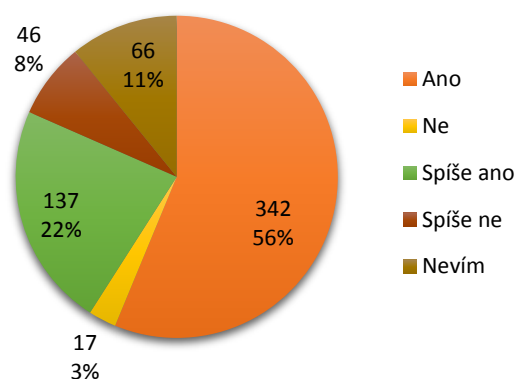
Graf č. 7 Slova charakterizující pojem Křesťanský hudební festival

Respondenti byli následně dotázáni, čím je oslovuje křesťanská moderní hudba. Jelikož byla otázka otevřeného typu, byly jednotlivé odpovědi kódovány a následně seskupeny. Po seskupení vyšlo najevo, že nejvíce respondenty oslovuje hloubka textů, propojení hudby, Boha a modlitby a také je oslovuje modernost, díky níž dokáže hudba oslovovat všechny generace.

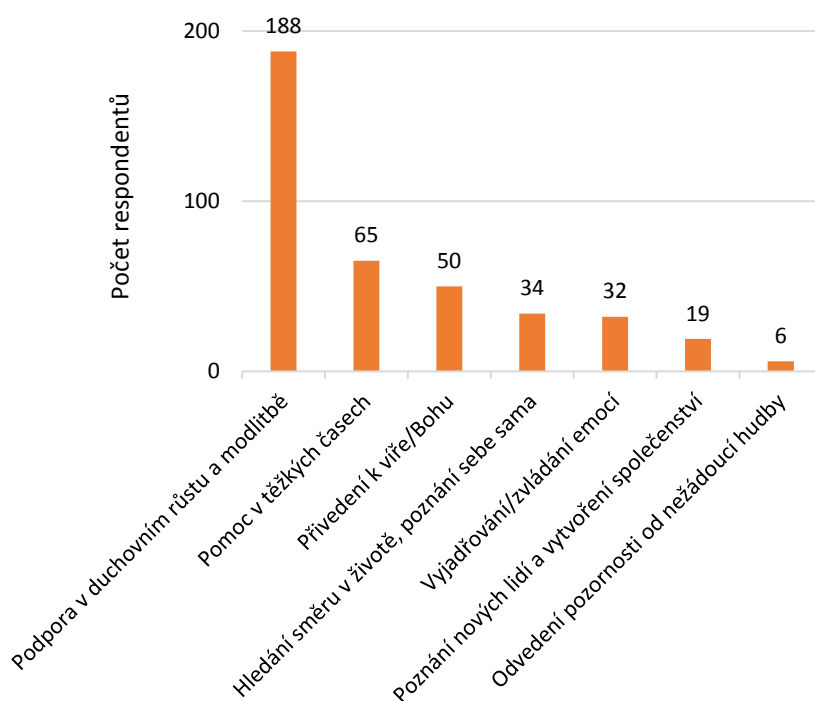
Graf č. 8 Co oslovuje respondenty na křesťanské moderní hudbě

U následující otázky byli respondenti vyzváni k vyjádření, zda jim někdy v životě pomohla křesťanská moderní hudba. Respondenti převážně odpověděli ano nebo spíše ano.

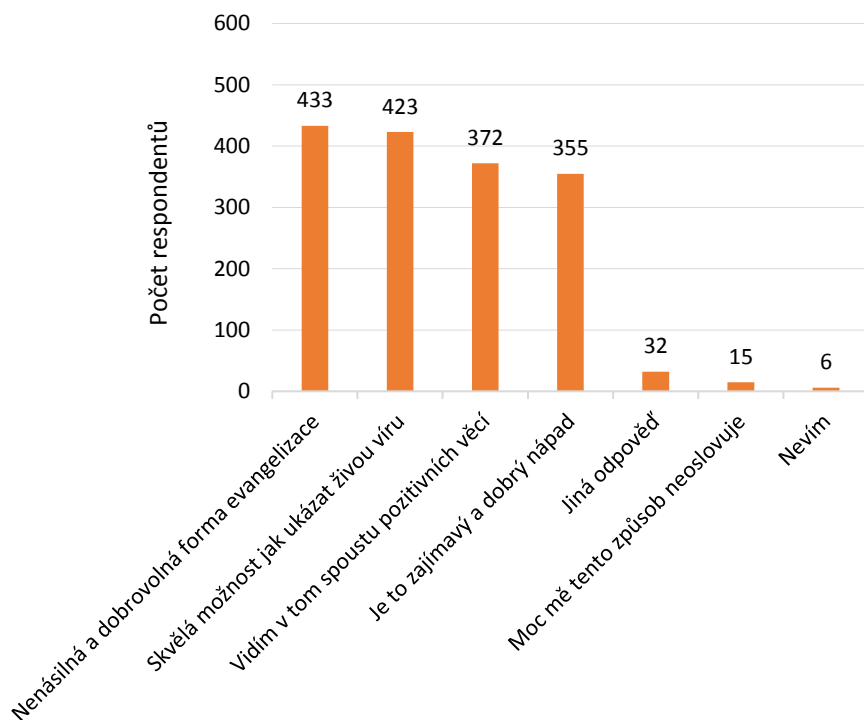
Graf č. 9 Pomohla někdy respondentům křesťanská moderní hudba?

Respondenti, kteří odpověděli na předchozí otázku ano, byli dále vyzváni, aby odpověděli, v čem a jak jim tato hudba v životě pomohla. Pro otevřenost otázky se mohli respondenti rozepsat. Odpovědím se následně přiřadily kódy a seskupily se. Nejčastější odpověď respondentů byla, že jim tahle hudba pomáhá především v duchovním růstu a modlitbě. Respondentům křesťanská moderní hudba pomáhá také překonávat těžké životní situace, jako jsou nemoc, stres, deprese, strach, boj s pornografií, myšlenky na sebevraždu, osvobození od zlého.

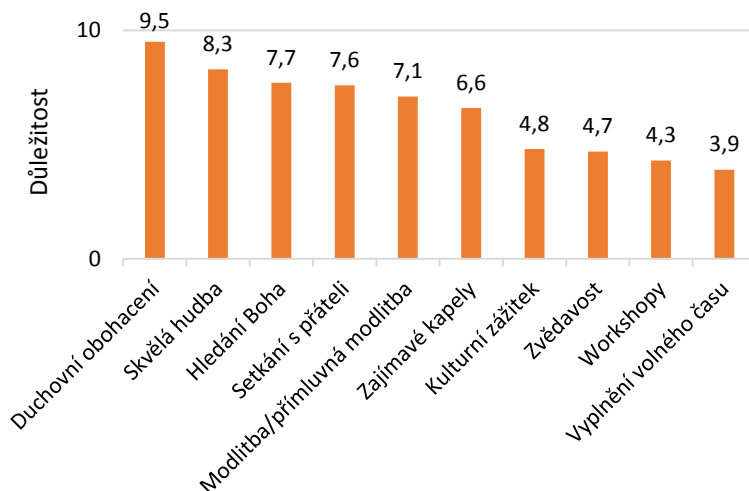
Graf č. 10 Situace, ve kterých hudba respondentům pomohla

Respondenti byli také vyzváni k vyjádření svého názoru, co si myslí o způsobu evangelizace skrze písně, které mnohdy obsahují křesťanské poselství. Respondenti měli také možnost vybrat více odpovědí a zvolit odpověď jiná, v níž se po seskupení nacházely odpovědi: Tento způsob evangelizace nelze použít vždy. Dávat pozor, aby to nebyla pouze víra založená na emocích. Pokud je tento způsob evangelizace brán jako prostor k osobnímu svědectví, může to člověka oslovit. Důležité je, aby poselství v písni bylo upřímné, nenásilné, ne prvoplánové. Písně by měly být kvalitní, dobře napsané a zahrané.

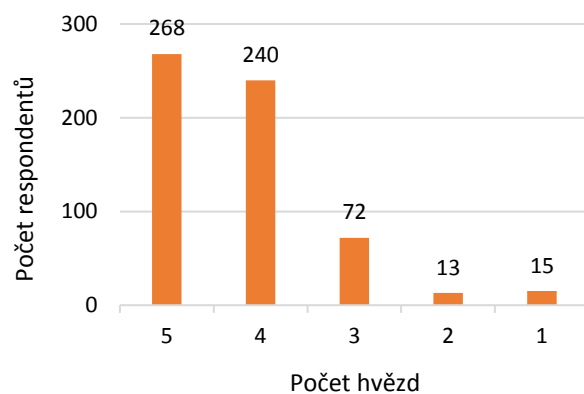
Graf č. 11 Vyjádření názoru respondentů na evangelizaci hudbou

Dále byli respondenti vyzváni k seřazení vybraných možností podle toho, co je nejvíce přiměje k návštěvě křesťanského hudebního festivalu. Z výsledků vyšly velmi pozitivní informace. Například, že mladí lidé nenavštěvují tyto festivaly za účelem vyplnění volného času, ale především je sem přitahuje duchovní obohacení, skvělá hudba a hledání Boha.

Graf č. 12 Důvody respondentů k navštívení festivalu

Respondenti měli na závěr dotazníku zhodnotit celkovou spokojenost s organizací a programem křesťanských hudebních festivalů, které již navštívili. K dispozici jim bylo pět hvězd, na nichž měli počtem označit spokojenost. Jedna hvězda označovala velmi malou spokojenost a pět hvězd označovalo spokojenost vysokou. Z výsledků vyšlo jasně najevo, že respondenti jsou s organizací a programem značně spokojeni.

Graf č. 13 Celková spokojenost s křesťanskými hudebními festivaly

Analýza výzkumu

Ověřování hypotéz

Výzkumná otázka č. 1

H_0 : Oblasti, odkud respondenti pocházejí, nemají vliv na celkový počet navštívení křesťanských hudebních festivalů.

H_A : Oblasti, odkud respondenti pocházejí, mají vliv na celkový počet navštívení křesťanských hudebních festivalů.

	Žádný festival	1x	2x	3x	Více jak 4x	Celkový součet
Morava	9 (9)	83 (79)	72 (74)	45 (49)	49 (46)	258
Čechy	7 (4)	51 (34)	27 (32)	14 (21)	12 (20)	111
Slovensko	5 (8)	53 (73)	75 (68)	56 (45)	49 (43)	238
Celkový součet	21	187	174	115	110	607

Tabulka č. 1 Kontingenční tabulka

Vypočítaná hodnota $\chi^2 = 953,8$

Kritická hodnota $\chi^2_{0,05}(8) = 15,5$

Na základě výsledků přijímáme alternativní hypotézu.

Oblasti, odkud respondenti pocházejí, mají vliv na celkový počet navštívení křesťanských hudebních festivalů.

Dále bylo použito znaménkové schéma:

	Žádný festival	1x	2x	3x	Více jak 4x
Morava	0,024999	0,423203	-0,24286	-0,57872	0,341822
Čechy	1,617563	2,958114	-0,87758	-1,56018	-1,84018
Slovensko	-1,13473	-2,53099	0,870746	1,688568	0,927345

Tabulka č. 2 Hodnoty z-skóre pro kontingenční tabulku

	Žádný festival	1x	2x	3x	Více jak 4x
Morava	0	0	0	0	0
Čechy	0	++	0	0	0
Slovensko	0	-	0	0	0

Tabulka č. 3 Znaménkové schéma kontingenční tabulky

Z tabulky jasně vyplývá, že respondenti z Čech navštívili zpravidla pouze jeden festival, na rozdíl od respondentů ze Slovenska, kteří navštívili více jak jeden festival.

Výzkumná otázka č. 2

H_0 : Respondenti s českou národností nevnímají více odlišností u křesťanských hudebních festivalů probíhajících v České republice a na Slovensku na rozdíl od respondentů s národností slovenskou.

H_A : Respondenti s českou národností vnímají více odlišností u křesťanských hudebních festivalů probíhajících v České republice a na Slovensku na rozdíl od respondentů s národností slovenskou.

	Ano	Ne	Nedokážu posoudit	Celkový součet
Česká	72 (50)	37 (31)	257 (285)	366
Slovenská	10 (32)	14 (20)	214 (186)	238
Celkový součet	82	51	471	604

Tabulka č. 4 Kontingenční tabulka

Vypočítaná hodnota $\chi^2 = 301,9$

Kritická hodnota $\chi^2_{0,05}(2) = 5,9$

Na základě výsledků přijímáme alternativní hypotézu.

Respondenti s českou národností vnímají více odlišností u křesťanských hudebních festivalů probíhajících v České republice a na Slovensku na rozdíl od respondentů s národností slovenskou.

Dále bylo použito znaménkové schéma:

	Ano	Ne	Nedokážu posoudit
Česká	3,303974	1,125756	-2,31525
Slovenská	-4,03446	-1,38306	2,505348

Tabulka č. 5 Hodnoty z-skóre pro kontingenční tabulku

	Ano	Ne	Nedokážu posoudit
Česká	+++	0	-
Slovenská	---	0	+

Tabulka č. 6 Znaménkové schéma kontingenční tabulky

Z tabulky vyplývá, že je velká skupina s českou národností, která významně vnímala rozdíly mezi křesťanskými hudebními festivaly pořádanými v České republice a na Slovensku, ale je velmi malá skupina mladých lidí slovenské národnosti, která rozdíly vnímala. Dále je také významně malá skupina české národnosti, která na rozdíl od skupiny slovenské tyto rozdíly nedokázala posoudit.

Výzkumná otázka č. 3

H₀: Mezi zapojením se do dobrovolnické činnosti na křesťanských hudebních festivalech a věkem není statisticky významný vztah.

H_A: Mezi zapojením se do dobrovolnické činnosti na křesťanských hudebních festivalech a věkem je statisticky významný vztah.

	14 let a méně	15-19 let	20-26 let	27-35 let	36 let a více	Celkový součet
Ano	4 (6)	53 (75)	103 (83)	27 (21)	9 (10)	196
Ne	16 (14)	180 (158)	155 (175)	39 (45)	21 (20)	411
Celkový součet	20	233	258	66	30	607

Tabulka č. 7 Kontingenční tabulka

Vypočítaná hodnota $\chi^2 = 1769,4$

Kritická hodnota $\chi^2_{0,05(4)} = 9,4$

Na základě výsledků přijímáme alternativní hypotézu.

Mezi zapojením se do dobrovolnické činnosti a věkem je statisticky významný vztah.

Dále bylo použito znaménkové schéma:

	14 let a méně	15-19 let	20-26 let	27-35 let	36 let a více
Ano	-0,97242	-2,73887	2,322743	1,254478	-0,22251
Ne	0,67552	2,057791	-1,76543	-0,88413	0,155043

Tabulka č. 8 Hodnoty z-skóre pro kontingenční tabulku

	14 let a méně	15-19 let	20-26 let	27-35 let	36 a více
Ano	0	--	+	0	0
Ne	0	+	0	0	0

Tabulka č. 9 Znaménkové schéma kontingenční tabulky

Z tabulky vyplývá, že je významně malá skupina mladých lidí ve věku 15-19 let, kteří se zapojili na křesťanských hudebních festivalech do dobrovolnické činnosti, na rozdíl od těch, kteří se v tomto věku nezapojili. Ve věku 20-26 let je ale vidět významně větší zapojení do dobrovolnické činnosti.

Výzkumná otázka č. 4

H₀: Mezi věkem a celkovým počtem navštívení křesťanských hudebních festivalů není statisticky významný vztah.

H_A: Mezi věkem a celkovým počtem navštívení křesťanských hudebních festivalů je statisticky významný vztah.

	19 let a méně	20-26 let	27 let a více	Celkový součet
Žádný festival	8 (9)	8 (9)	5 (3)	21
1x	83 (78)	86 (80)	18 (30)	187
2x	82 (73)	65 (74)	27 (28)	174
3x	48 (48)	47 (49)	20 (18)	115
více jak 4x	32 (46)	52 (47)	26 (17)	110
Celkový součet	253	258	96	607

Tabulka č. 10 Kontingenční tabulka

Vypočítaná hodnota $\chi^2 = 952,1$

Kritická hodnota $\chi^2_{0,05}(8) = 15,5$

Na základě výsledků přijímáme alternativní hypotézu.

Mezi věkem a celkovým počtem navštívení křesťanských hudebních festivalů je statisticky významný vztah.

Dále bylo použito znaménkové schéma:

	19 let a méně	20-26 let	27 let a více
Žádný festival	-0,25633	-0,3122	0,923689
1x	0,613629	0,784165	-2,18225
2x	1,185823	-1,11146	-0,10125
3x	0,010166	-0,28039	0,431439
více jak 4x	-2,12712	0,798505	2,092787

Tabulka č. 11 Hodnoty z-skóre pro kontingenční tabulku

	19 let a méně	20-26 let	27 let a více
Žádný festival	0	0	0
1x	0	0	-
2x	0	0	0
3x	0	0	0
více jak 4x	-	0	+

Tabulka č. 12 Znaménkové schéma kontingenční tabulky

Z tabulky vyplývá, že respondenti ve věkové skupině 27 let a více zpravidla navštívili více jak 4 festivaly, ale velmi málo navštívili jen 1 festival. Respondenti ve věkové skupině 19 let a méně navštívili méně jak 4 festivaly.

To znamená, že čím vyšší byl věk respondentů, tím vyšší byl celkový počet navštívených křesťanských hudebních festivalů a opačně.

Výzkumná otázka č. 5

H_0 : Mezi respondenty z České republiky a Slovenska nejsou vnímány národnostní rozdíly v celkovém hodnocení spokojenosti s křesťanskými hudebními festivaly.

H_A : Mezi respondenty z České republiky a Slovenska jsou vnímány národnostní rozdíly v celkovém hodnocení spokojenosti s křesťanskými hudebními festivaly.

	3* a méně	4*	5*	Celkový součet
ČR	73 (61)	162 (146)	134 (162)	369
SR	27 (39)	78 (94)	133 (105)	238
Celkový součet	100	240	267	607

Tabulka č. 13 Kontingenční tabulka

Vypočítaná hodnota $\chi^2 = 1885,8$

Kritická hodnota $\chi^2_{0,05}(2) = 5,9$

Na základě výsledků přijímáme alternativní hypotézu.

Mezi respondenty z České republiky a Slovenska jsou vnímány národnostní rozdíly v celkovém hodnocení spokojenosti s křesťanskými hudebními festivaly.

Dále bylo použito znaménkové schéma:

	3* a méně	4*	5*
ČR	1,65076068	1,529519299	-2,59628706
SR	-2,0160169	-1,805771492	3,041717834

Tabulka č. 14 Hodnoty z-skóre pro kontingenční tabulku

	3* a méně	4*	5*
ČR	0	0	--
SR	-	0	++

Tabulka č. 15 Znaménkové schéma kontingenční tabulky

Z tabulky je patrné, že respondenti ze Slovenska označili 3 a méně hvězd velmi málo, ale zpravidla označili 5 hvězd. Z toho vyplývá, že jsou celkově velmi spokojeni s organizací a programem křesťanských hudebních festivalů. Na rozdíl od respondentů z České republiky, kteří označili 5 hvězd velmi málo. Z toho vyplývá,

že jsou respondenti z České republiky na rozdíl od respondentů ze Slovenska celkově méně spokojeni s organizací a programem křesťanských hudebních festivalů.

Výzkumná otázka č. 6

H_0 : Mezi věkem a celkovým hodnocením křesťanských hudebních festivalů není statisticky významný vztah.

H_A : Mezi věkem a celkovým hodnocením křesťanských hudebních festivalů je statisticky významný vztah.

	3* a méně	4*	5*	Celkový součet
19 let a méně	31 (42)	93 (100)	129 (111)	253
20-26 let	51 (43)	107 (102)	100 (113)	258
27 let a více	18 (16)	40 (38)	38 (42)	96
Celkový součet	100	240	267	607

Tabulka č. 16 Kontingenční tabulka

Vypočítaná hodnota $\chi^2 = 878,8$

Kritická hodnota $\chi^2_{0,05}(4) = 9,4$

Na základě výsledků přijímáme alternativní hypotézu.

Mezi věkem a celkovým hodnocením křesťanských hudebních festivalů je statisticky významný vztah.

Dále bylo použito znaménkové schéma:

	3* a méně	4*	5*
19 let a méně	-1,714228605	-0,76943	1,858053
20-26 let	1,351315909	0,541679	-1,40397
27 let a více	0,556604077	0,342459	-0,67442

Tabulka č. 17 Hodnoty z-skóre pro kontingenční tabulku

	3* a méně	4*	5*
19 let a méně	0	0	0
20-26 let	0	0	0
27 let a více	0	0	0

Tabulka č. 18 Znaménkové schéma kontingenční tabulky

Z výsledků vyšlo najevo, že mezi pozorovanou a očekávanou četností není statisticky významný vztah.

Výzkumná otázka č. 7

H_0 : Výběr hudebního žánru nesouvisí s věkem.

H_A : Výběr hudebního žánru souvisí s věkem.

	19 let a méně	20-26 let	27-35 let	36 let a více	Celkový součet
Pop/rock	200 (198)	210 (211)	50 (51)	20 (20)	480
Folk/folklór	89 (111)	127 (118)	33 (28)	19 (11)	268
Metal	22 (26)	29 (28)	10 (7)	2 (3)	63
Klasická hudba	143 (144)	156 (154)	39 (37)	12 (15)	350
Taneční hudba	137 (123)	129 (131)	20 (31)	11 (12)	297
Worship	180 (170)	171 (181)	46 (44)	14 (17)	411
Celkový součet	771	822	198	78	1930

Tabulka č. 19 Kontingenční tabulka

Vypočítaná hodnota $\chi^2 = 1626$

Kritická hodnota $\chi^2_{0,05}(15) = 24,9$

Na základě výsledků přijímáme alternativní hypotézu.

Věk hraje důležitou roli při výběru hudebního žánru.

Dále bylo použito znaménkové schéma:

	19 let a méně	20-26 let	27-35 let	36 let a více
Pop/rock	0,149592	-0,08093	-0,12096	-0,00721
Folk/folklór	-2,11352	0,868949	0,871513	2,343932
Metal	-0,78793	0,247315	1,289675	-0,38832
Klasická hudba	-0,11973	0,173951	0,31871	-0,68474
Taneční hudba	1,353433	-0,14723	-2,06116	-0,39752
Worship	0,841976	-0,76388	0,377086	-0,7647

Tabulka č. 20 Hodnoty z-skóre pro kontingenční tabulku

	19 let a méně	20-26 let	27-35 let	36 let a více
Pop/rock	0	0	0	0
Folk/folklór	-	0	0	+
Metal	0	0	0	0
Klasická hudba	0	0	0	0
Taneční hudba	0	0	-	0
Worship	0	0	0	0

Tabulka č. 21 Znaménkové schéma kontingenční tabulky

Z výsledků je patrné, že respondenti ve věku 19 let a méně velmi málo preferují hudební žánr folk a folklór, na rozdíl od věkové skupiny 36 let a více, která tento hudební žánr preferuje nejvíce. Dále je patrné, že ve věkové skupině 27-35 let je velmi málo těch, kteří by preferovali taneční hudbu.

Výzkumná otázka č. 8

H₀: Oblasti, ze kterých respondenti pocházejí, nemají vliv na návštěvnost konkrétních křesťanských hudebních festivalů.

H_A: Oblasti, ze kterých respondenti pocházejí, mají vliv na návštěvnost konkrétních křesťanských hudebních festivalů.

	CampFest	Festival Lumen	Godzone tour	Festival UNITED	Celkový součet
Morava	65 (80)	30 (64)	90 (129)	196 (108)	381
Čechy	14 (27)	7 (21)	37 (43)	69 (36)	127
Slovensko	124 (97)	127 (78)	201 (156)	9 (130)	461
Celkový součet	203	164	328	274	969

Tabulka č. 22 Kontingenční tabulka

Vypočítaná hodnota $\chi^2 = 31143,5$

Kritická hodnota $\chi^2_{0,05}(6) = 12,5$

Na základě výsledků přijímáme alternativní hypotézu.

Oblasti, ze kterých mladí lidé pocházejí, mají vliv na návštěvnost konkrétních křesťanských hudebních festivalů.

Dále bylo použito znaménkové schéma:

	CampFest	Festival Lumen	Godzone tour	Festival UNITED
Morava	-1,73136	-4,44463	-3,6852	9,020113
Čechy	-2,47815	-3,1616	-0,93434	5,626853
Slovensko	2,940888	5,782463	3,928957	-11,4253

Tabulka č. 23 Hodnoty z-skóre pro kontingenční tabulku

	CampFest	Festival Lumen	Godzone tour	Festival UNITED
Morava	0	---	---	+++
Čechy	-	--	0	+++
Slovensko	++	+++	+++	---

Tabulka č. 24 Znaménkové schéma kontingenční tabulky

Z výsledků vyplývá, že respondenti z Moravy a Čech navštívili převážně festival UNITED, na rozdíl od festivalu Lumen, Godzone tour a CampFest, které navštívili velmi zřídka. Slovenští respondenti navštívili převážně slovenské festivaly, jako jsou CampFest, festival Lumen nebo Godzone tour na rozdíl od českého festivalu UNITED, který navštívili velmi málo.

5 Diskuze

Z grafu č. 1 vyplývá, že z celkového počtu 608 respondentů tvořilo výzkumný vzorek 447 žen, tj. 74 % a 161 mužů, tj. 26 %. Graf č. 2 nám ukazuje rozložení respondentů dle národnosti. Výzkumu se účastnilo 366 respondentů české národnosti, tj. 60 %; 238 respondentů slovenské národnosti, tj. 39 % a 4 respondenti národnosti maďarské, polské a moravské, tj. 1 % z celkového počtu respondentů. Graf č. 3 poukazuje na věkové složení respondentů. Věk respondentů byl rozdělen do několika kategorií. Věkovou kategorií 14 let a méně zastupovalo 20 respondentů, tj. 3 %; kategorii 15-19 let zastupovalo 233 respondentů, tj. 38 %; kategorii 20-26 let zastupovalo 258 respondentů, tj. 43 %; kategorii 27-35 let zastupovalo 66 respondentů, tj. 11 %; kategorii 36 let a více zastupovalo 30 respondentů, tj. 5 %. Z výsledků vyplývá, že nejvíce zastoupena věková kategorie byla 20-26 let a v těsné blízkosti věková kategorie 15-19 let, což nám potvrzuje předpoklad křesťanských hudebních festivalů, že jsou tyto festivaly tvořeny především pro tuto věkovou skupinu.

Další otázka směřovala také na náboženskou orientaci, zda se hlásí respondenti k nějaké církvi. Po seskupení vznikly kategorie církví, ze kterých nakonec vyplynulo, že nejvíce zastoupena byla církev římskokatolická 457 respondentů, tj. 75 %; dále evangelikální církve 99 respondentů, tj. 16 %; letniční církve 28 respondentů, tj. 5 %; řeckokatolická církev 10 respondentů, tj. 2 %; nepatřím do žádné církve označilo 12 respondentů, tj. 2 %.

Respondenti byli dále dotazováni, co pro ně osobně znamená hudba. Nejčastěji byla zvolena odpověď modlitba, relax a zábava. Dále následovaly odpovědi odpočinek, odreagování, nastartování, zvuková kulisa, vyplnění volného času, soustředění a směsice zvuků. Respondenti měli také možnost zvolit odpověď jiná, v níž se po seskupení nacházely odpovědi typu emoce (radost, vyjádření pocitů), život, oslava Boha, umění a práce. Z toho vyplývá příjemné zjištění, že se v mladých lidech stále nachází duchovní hloubka.

Další otázka směřovala na to, zda respondenti považují hudbu v životě člověka za důležitou. Odpověď ano zvolilo 519 respondentů, tj. 86 %; spíše ano zvolilo 81 respondentů, tj. 13 %; odpověď ne zvolili 2 respondenti, tj. 0%; spíše ne zvolili 2 respondenti, tj. 0 % a odpověď nevím zvolili 4 respondenti, tj. 1 %. Z výsledků je jasně patrné, že je hudba v životě člověka důležitá. Z toho vyplývá, že je také

důležité zajímat se o to, jakou mladí lidé poslouchají hudbu a ukazovat správný směr. Hudba je totiž jedním z nástrojů, který dokáže člověka formovat a mít na člověka pozitivní nebo negativní vliv.

Respondenti měli dále za úkol vybrat tři slova, která se jim poprvé vybaví pod pojmem *Křesťanský hudební festival*. Na prvním místě stojí nejčteněji zastoupena odpověď Bůh, dále se v těsné blízkosti nachází odpověď hudba a hned po ní odpověď společenství, modlitba/netradiční modlitba, přátelé, setkání, zajímavé kapely, přednášky a hosté. Respondenti měli také možnost zvolit odpověď jiná. Zde se po seskupení nacházely odpovědi typu festival, negativní zkušenost a chvály.

Co oslovuje respondenty na křesťanské moderní hudbě, byla další otázka, na kterou měli mladí lidé odpovědět. Jelikož byla otázka otevřeného typu a respondenti mohli napsat jakoukoliv odpověď, bylo potřeba jednotlivé odpovědi kódovat a seskupit. Z výsledků je patrné, že nejvíce respondenty oslovuje hloubka textů, propojení hudby, Boha a modlitby, modernost, oslava Boha, způsob nové/moderní evangelizace, vyjadřování emocí skrze hudbu, síla/energičnost, poselství, melodie, sdělování víry skrze všechny hudební žánry, svědectví interpretů a také bylo zaznamenáno několik odpovědí, že je tato hudba neoslovuje vůbec.

Otázka směřovala také na to, zda někdy respondentům pomohla křesťanská moderní hudba. Odpověď ano zvolilo 342 respondentů, tj. 56 %; spíše ano 137 respondentů, tj. 22 %; ne odpovědělo 17 respondentů, tj. 3 %; spíše ne 46 respondentů, tj. 8 % a odpověď nevím zvolilo 66 respondentů, tj. 11 %.

Respondenti, kteří zvolili odpověď ano, měli dále odpovědět, v čem a jak jim hudba pomohla. Pro otevřenost otázky byly odpovědi kódovány a seskupeny. Nejčastější odpověď respondentů byla, že jim křesťanská moderní hudba pomáhá především v duchovním růstu a modlitbě. Druhou nejčastější odpovědí bylo, že jim tato hudba pomáhá překonávat těžké životní situace – nemoc, stres, deprese, strach, boj s pornografií, myšlenky na sebevraždu nebo také při osvobození od zlého.

Respondenti měli také vyjádřit svůj názor, co si myslí o způsobu evangelizace skrze písně, které v mnoha případech obsahují křesťanské poselství. Z nabízených možností mohli respondenti zvolit více odpovědí a také odpověď jiná.

Nejčastější odpovědí, kterou zvolilo 433 respondentů, bylo, že evangelizaci skrze hudbu považují za nenásilnou a dobrovolnou formu evangelizace; 423 respondentů vybralo odpověď, že je to skvělá možnost, jak ukázat živou víru; 372 respondentů odpovědělo, že v tom vidí spoustu pozitivních věcí; 355 respondentů to označilo za

zajímavý a dobrý nápad; 15 respondentů odpovědělo, že jich tento způsob evangelizace neoslovuje a 6 respondentů zvolilo odpověď nevím. Dále respondenti odpověděli, že tento způsob evangelizace nelze použít vždy. Musí se dávat pozor, aby to nebyla víra založená pouze na emocích. Pokud je tento způsob evangelizace brán jako prostor k osobnímu svědectví, může to člověka oslovit. Za důležité považovali respondenti také to, aby poselství v písních bylo upřímné, nenásilné a ne prvoplánové. A také by písně měly být kvalitní, dobře napsané a zahrané.

Dále měli respondenti za úkol seřadit vybrané možnosti podle toho, co je nejvíce přiměje k návštěvě křesťanského hudebního festivalu. Na výběr měli k seřazení 10 možností a možnost jiná. Vyšly velmi pozitivní výsledky. Na prvním místě respondenty nejvíce přiměje k návštěvě křesťanského hudebního festivalu duchovní obohacení, dále skvělá hudba, hledání Boha, setkání s přáteli, modlitba/přímelná modlitba, zajímavé kapely, kulturní zážitek, zvědavost, workshopy a na posledním místě vyplnění volného času. Z toho vyplývá, že tyto festivaly nejsou v první řadě navštěvovány za účelem vyplnění volného času, ale především proto, že zde mladí lidé touží po duchovním obohacení a kvalitní hudbě, při které se mohou setkávat se svými přáteli. Respondenti měli také možnost zvolit odpověď jiná, ve které se nacházely odpovědi typu dobrovolnictví, umělecký zážitek, dobrá dopravní dostupnost, dobré jídlo, možnost přivést své nevěřící přátele, účinkování na festivalu či inspirace ve výzdobě a vizáži.

Respondenti byli také dotázáni na celkovou spokojenost s organizací a programem křesťanských hudebních festivalů, které již navštívili. K dispozici měli pět hvězd a jejich úkolem bylo na nich zaznačit celkovou spokojenost. Plných pět hvězd označovalo spokojenost vysokou, kdežto jedna hvězda označovala spokojenost velmi malou. Pět hvězd označilo 268 respondentů, čtyři hvězdy označilo 240 respondentů, tři hvězdy označilo 72 respondentů, dvě hvězdy označilo 13 respondentů a jednu hvězdu označilo 15 respondentů. Výsledky jasně naznačují, že mladí lidé jsou značně spokojeni s celkovým průběhem křesťanských hudebních festivalů.

Analýza výzkumu byla tvořena osmi výzkumnými otázkami, ve kterých se ověřovaly hypotézy. U hypotézy č. 1 se zkoumalo, zda oblasti odkud respondenti pocházejí, mají vliv na celkový počet návštěv křesťanských hudebních festivalů. Oblasti byly rozděleny do tří kategorií - Morava, Čechy a Slovensko. Výsledky potvrdily, že oblasti mají vliv na celkový počet návštěv křesťanských hudebních festivalů a

také, že respondenti z Čech navštívili zpravidla pouze jeden festival, na rozdíl od respondentů ze Slovenska, kteří navštívili více jak jeden festival.

Hypotéza č. 2 se zaměřovala na to, zda respondenti s českou národností vnímají více odlišností u křesťanských hudebních festivalů probíhajících v České republice a na Slovensku na rozdíl od respondentů s národností slovenskou. Potvrdil se předpoklad, že respondenti s českou národností vnímají více odlišností a že je velká skupina mladých lidí s českou národností, která významně vnímala rozdíly mezi křesťanskými hudebními festivaly pořádanými v České republice a na Slovensku, ale je velmi malá skupina mladých lidí slovenské národnosti, která rozdíly vnímala. Dále je také významně malá skupina české národnosti, která nedokázala posoudit rozdíly, na rozdíl od skupiny slovenské. Čeští respondenti vnímali, že slovenské festivaly jsou více na profesionální úrovni a jsou více zaměřené na chvály. Dále respondenti odpověděli, že lidé na Slovensku jsou charismatičtější, více prožívají a dávají najevo svou víru a nebojí se ji ukazovat na veřejnosti.

Hypotéza č. 3 ověřovala, zda mezi zapojením se do dobrovolnické činnosti na křesťanských hudebních festivalech a věkem je statisticky významný vztah. Výsledky potvrdily statisticky významný vztah a také to, že je významně malá skupina mladých lidí ve věku 15-19 let, která se zapojila na křesťanských hudebních festivalech do dobrovolnické činnosti, na rozdíl od těch, kteří se v tomto věku nezapojili. Ve věku 20-26 let je ale znát významně větší zapojení do dobrovolnické činnosti.

Hypotéza č. 4 se zabývala tím, zda mezi věkem a celkovým počtem navštívení křesťanských hudebních festivalů je statisticky významný vztah. Výsledky potvrdily, že věk má vliv na celkový počet navštívení křesťanských hudebních festivalů a že respondenti ve věkové skupině 27 let a více zpravidla navštívili více jak 4 festivaly, ale velmi málo navštívili jen 1 festival. Respondenti ve věkové skupině 19 let a méně navštívili méně jak 4 festivaly. Z toho vyplývá, že čím vyšší byl věk respondentů, tím vyšší byl celkový počet navštívených křesťanských hudebních festivalů, a čím nižší byl věk respondentů, tím nižší byl také celkový počet navštívených křesťanských hudebních festivalů.

U hypotézy č. 5 se zkoumalo, zda mezi respondenty z České republiky a Slovenska jsou vnímány národnostní rozdíly v celkovém hodnocení spokojenosti s křesťanskými hudebními festivaly. Výsledky potvrdily, že mezi respondenty jsou vnímány národnostní rozdíly v celkovém hodnocení spokojenosti s křesťanskými

hudebními festivaly a také, že respondenti ze Slovenska označili 3 a méně hvězd velmi málo, ale zpravidla označili 5 hvězd. Z toho vyplývá, že jsou celkově velmi spokojeni s organizací a programem křesťanských hudebních festivalů. Na rozdíl od respondentů z České republiky, kteří označili 5 hvězd velmi málo. To naznačuje, že jsou na rozdíl od respondentů ze Slovenska celkově méně spokojeni s organizací a programem křesťanských hudebních festivalů.

Otázkou, zda mezi věkem a celkovým hodnocením křesťanských hudebních festivalů je statisticky významný vztah, se zabývala hypotéza č. 6. Výsledky potvrdily, že věk hraje důležitou roli při celkovém hodnocení křesťanských hudebních festivalů a že mezi pozorovanou a očekávanou četností není statisticky významný vztah.

Hypotéza č. 7 se zabývala tím, zda výběr hudebního žánru souvisí s věkem. Výsledky potvrdily, že věk hraje důležitou roli při výběru hudebního žánru a že respondenti ve věku 19 let a méně velmi málo preferovali hudební žánr folk a folklór, na rozdíl od věkové skupiny 36 let a více, která tento hudební žánr preferovala nejvíce. To, že věková skupina 36 let a více preferovala nejvíce hudební žánr folk a folklór nám poukazuje i na to, že dříve, kdy ještě nebyly organizovány křesťanské hudební festivaly, se křesťanské kapely prezentovaly v rámci běžných festivalů – např. festival tramské, country a folkové hudby Mohelnický dostavník apod. Dále je z výsledků patrné, že ve věkové skupině 27-35 let bylo velmi málo těch, kteří preferovali taneční hudbu.

U závěrečné hypotézy č. 8 se zkoumalo, zda oblasti, ze kterých respondenti pocházejí, mají vliv na návštěvnost konkrétních křesťanských hudebních festivalů. Za konkrétní festivaly byly vybrány čtyři nejvíce navštívené festivaly. Z celkového počtu 608 respondentů Godzone tour navštívilo 328 respondentů, festival UNITED 274 respondentů, CampFest 203 respondentů a festival Lumen 164 respondentů. Výsledky potvrdily, že oblasti, ze kterých mladí lidé pocházejí, mají vliv na návštěvnost konkrétních křesťanských hudebních festivalů. Zjistilo se také, že respondenti pocházející z Moravy a Čech navštívili převážně festival UNITED, na rozdíl od festivalů Lumen, Godzone tour a CampFest, které navštívili velmi zřídka. Slovenští respondenti navštívili převážně slovenské festivaly, jako jsou CampFest, festival Lumen nebo Godzone tour na rozdíl od českého festivalu UNITED, který navštívili velmi málo. Tato hypotéza nám potvrdila předpoklad, že mladí lidé nejsou příliš ochotni vycestovat za křesťanskými hudebními festivaly např. za hranice dané země, protože preferují festivaly, které se konají v místě jejich bydliště nebo poblíž.

Závěr

V této diplomové práci jsme si nejdříve objasnili důvod, proč je důležité věnovat se tomuto tématu, a stanovili jsme si cíl. V první části jsme se zamýšleli nad významem a rozdílností duchovních pojmů jako je náboženství, spiritualita, víra, religiozita, nová religiozita a sekta. Také jsme se zabývali otázkou, proč mladé lidi přitahuje tajemno a touží po duchovním přesahu. Zabývali jsme se také nebezpečím, které s sebou přináší esoterismus, sektářství a jiné spirituální směry. Konkrétněji jsme se zaměřili na okultismus a esoterismus, magii, fenomén Andělů, hnutí New Age, jógu a satanismus. Věnovali jsme se také křesťanské mládeži a křesťanským volnočasovým střediskům, organizacím a spolkům, které se věnují mládeži jak po stránce volnočasové, tak duchovní. Zaměřili jsme se také na propojenost spirituality a hudby, jež se stala součástí každodenního života mladých lidí. Zmínili jsme pozitiva a negativa hudby, zabývali jsme se také hudbou jako evangelizačním prostředkem a snažili jsme se vytvořit ucelený přehled křesťanských hudebních festivalů pořádaných v České republice a na Slovensku, který chybí, jak vyšlo od respondentů najevo.

V druhé části diplomové práce jsme se zabývali analýzou výzkumu, jenž nám přinesl pozitivní výsledky a potvrdil předpoklady. Výzkum nám ukázal důležitost a potřebnost organizování křesťanských hudebních festivalů a také to, že tvořit křesťanskou moderní hudbu má i v dnešní době smysl. Díky lidem, kteří se věnují této hudbě, organizátorům a spoustě dobrovolníků může stále dnešní svět spolupracovat na předávání křesťanských hodnot, předcházet sociálně patologickým jevům a podílet se na smysluplném trávení volného času mladých lidí.

Použitá literatura a zdroje

Bibliografické zdroje

AMORTH, Gabriele, 2006. *Exorcisté a psychiatři*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. 254 s. ISBN 80-7192-981-6.

BALÍK, Jan, ČAPEK Jan, 2018. *Výzkum mezi mladými účastníky CSM Olomouc 2017*. Praha: Sekce pro mládež ČBK a AKSM, Z.S.. 81 s. ISBN 978-80-906143-8-3.

BARÁTOVÁ, Veronika Katarína, 2015. *Není anděl jako anděl*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. 131 s. ISBN 978-80-7195-811-6.

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih): český ekumenický překlad, 2017. Praha: Česká biblická společnost. ISBN 978-80-7545-005-0.

DOLISTA, Josef, TŮMA Jiří, 2010. *Problematika a prevence „nových náboženských hnutí“*. Brno: L. Marek. 146 s. ISBN 978-80-87127-25-4.

FRANĚK, Marek, 2005. *Hudební psychologie*. Praha: Karolinum. 238 s. ISBN 80-246-0965-7.

HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, PÁVKOVÁ, Jiřina, 2011. *Pedagogické ovlivňování volného času*. 2. vyd. Praha: Portál. 240 s. ISBN 978-80-262-0030-7.

JANDOUREK, Jan, 2007. *Sociologický slovník*. 2. vyd. Praha: Portál. 285 s. ISBN 978-80-7367-269-0.

KABÍČEK, Pavel, CSÉMY Ladislav, HAMANOVÁ Jana a kol., 2014. *Rizikové chování v dospívání a jeho vztah ke zdraví*. Praha: TRITON. 343 s. ISBN 978-80-7387-793-4.

KNOTOVÁ, Dana, 2011. *Pedagogické dimenze volného času*. Brno: Paido. 101 s. ISBN 978-80-7315-223-9.

LACROIX, Michel, 2000. *Co hlásá New Age*. Velehrad: Refugium. 109 s. ISBN 80-86045-43-9.

MACEK, Petr, 2003. *Adolescence*. 2. vyd. Praha: Portál. 141 s. ISBN 80-7178-747-7.

- MARTÍNEK, Michael, 2006. *Ztracená generace?*. Svitavy: Trinitas. 219 s. ISBN 80-86885-14-3.
- PIOTROWSKI, Mieczyslaw, 2009. Satan v hudbě?. *Milujte se!*. 3(10), 39-40. ISSN 1802-4327.
- PORTERFIELDOVÁ, Kay Marie, 1997. *O sektách*. Praha: Lidové noviny. 173 s. ISBN 80-7106-233-2.
- REMERY, Michel, 2016. *Tweetuj s Bohem*. Praha: Paulínky. 436 s. ISBN 978-80-7450-214-9.
- ŘÍČAN, Pavel, 2007. *Psychologie náboženství a spirituality*. Praha: Portál. 328 s. ISBN 978-80-7367-312-3.
- SMÉKAL, Vladimír, 2005. *O lidské povaze*. Brno: Cesta. 203 s. ISBN 80-7295-069-X.
- SMÉKAL, Vladimír, 2017. *Psychologie duchovního života*. Brno: Cesta. 131 s. ISBN 978-80-7295-221-2.
- STRÍŽENEC, Michal, 1996. *Psychológia náboženství*. Bratislava: VEDA. 111 s. ISBN 80-224-0475-6.
- TURNER, Steve, 1997. *Touha po nebi. Rock'n'roll a hledání spásy*. Praha: Návrat domů. 193 s. ISBN 80-85495-61-9.
- VÁGNEROVÁ, Marie, 2012. *Vývojová psychologie*. Praha: Karolinum. 531 s. ISBN 978-80-246-2153-1.
- VOJTÍŠEK, Zdeněk, 2005. *Pastorační poradenství v oblasti sekt a sektářství*. Brno: L. Marek. 234 s. ISBN 80-86263-69-X.
- VOJTÍŠEK, Zdeněk, 2006. *Encyklopedie nových náboženství*. Praha: Euromedia Group. 448 s. ISBN 80-242-1605-1.
- VOJTÍŠEK, Zdeněk, 2007. *Nová náboženská hnutí a jak jim porozumět*. Praha: Beta Books. 210 s. ISBN 978-80-86851-64-8.
- VOJTÍŠEK, Zdeněk, 2013. *Sekty a nová náboženství*. Praha: Grada. 222 s. ISBN 978-80-247-3163-6.

VOJTÍŠEK, Zdeněk, 2017. *Nová náboženství a násilí*. Praha: Karolinum. 285 s. ISBN 978-80-246-2861-5.

Elektronické zdroje

Asociace křesťanských spolků, 2018 [online]. [cit. 31. 7. 2018]. Dostupné z: <http://aksm.signalny.cz/>

CREWS, Lesley, 2018. Lauren Daigle Visits a Maximum-Security Prison to Lead Inmates in Worship In: *relevantmagazine.com* [online]. 11. 10. 2018 [cit. 10. 1. 2019]. Dostupné z: <https://relevantmagazine.com/culture/lauren-daigle-visits-a-maximum-security-prison-to-lead-inmates-in-worship/>

CampFest, 2018 [online]. [cit. 15. 10. 2018]. Dostupné z: <http://www.campfest.sk/>

Festival Lumen, 2018 [online]. [cit. 15. 10. 2018]. Dostupné z: <https://festivallumen.sk/>

Festival UNITED, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]. Dostupné z: <http://festivalunited.cz/>

Godzone, 2018 [online]. [cit. 15. 10. 2018]. Dostupné z: <https://godzone.sk/>

Hontfest, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]. Dostupné z: <http://hontfest.sk/>

HONZÁK, Radkin, 2011. Hudba jako těsnopis emocí. In: *psychologie.cz* [online]. 13. 4. 2011 [cit. 29. 10. 2018]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/hudba-jako-tesnopis-emoci/>

HUČÍN, Jakub, 2009. Jak na člověka působí hudba. In: *jakub.hucin.cz* [online]. [cit. 30. 10. 2018]. Dostupné z: <http://jakub.hucin.cz/hudba.html>

HUČÍN, Jakub, 2009. Škodí tvrdá hudba psychice člověka?. In: *jakub.hucin.cz* [online]. [cit. 30. 10. 2018]. Dostupné z: <http://jakub.hucin.cz/metal.html>

Katolická církev v ČR, 2018 [online]. [cit. 23. 9. 2018]. Dostupné z: <https://www.cirkev.cz/cs/dczm>

KODET, Vojtěch, 2009. Okultismus. In: *cho.cz* [online]. 25. 3. 2009 [cit. 8. 10. 2018]. Dostupné z: <http://www.cho.cz/clanky/Okultismus-1.html>

KODET, Vojtěch, 2012. Okultismus. In: *vojtechkodet.cz* [online]. 7. 1. 2012 [cit. 1. 10. 2018]. Dostupné z: <http://www.vojtechkodet.cz/temata/okultismus/okultismus-1.html>

KODET, Vojtěch, 2013. Jóga, gravidjóga a křesťanství. In: *vojtechkodet.cz* [online]. 23. 5. 2013 [cit. 1. 10. 2018]. Dostupné z: <http://www.vojtechkodet.cz/dulezite-otazky/joga-gravidjoga-a-krestanstvi-odpoved-na-otazku.html>

KODET, Vojtěch, 2017. Okultismus, satanismus, magie. In: *vojtechkodet.cz* [online]. 18. 7. 2017 [cit. 28. 2. 2019]. Dostupné z: <http://www.vojtechkodet.cz/k-poslechu/prednasky/okultismus-satanismus-magie---co-nabizi-a-co-berou.html>

KODET, Vojtěch, 2019. New Age a křesťanství. In: *vojtechkodet.cz* [online]. 9. 2. 2019 [cit. 28. 2. 2019]. Dostupné z: <http://www.vojtechkodet.cz/temata/duchovni-zivot/new-age-a-krestanstvi-odpoved-na-otazku.html>

KAMBERSKÝ, Petr, 2014. Nenáboženská spiritualita teď frčí. In: *petrnespor.cz* [online]. 4. 12. 2014 [cit. 1. 10. 2018]. Dostupné z: <http://petrnespor.cz/2014/12/04/nenabozenska-spiritualita-ted-frci/>

MATHAUSER, Libor, 2005. Křesťan a rocková hudba. In: *katyd.cz* [online]. 31. 1. 2005 [cit. 6. 11. 2018]. Dostupné z: <http://www.katyd.cz/clanky/krestan-a-rockova-hudba.html>

MAŇÁKOVÁ, Markéta, 2018. Znáte power metalovou kapelu SEBASTIEN?. In: *hudba.signaly.cz* [online]. 6. 5. 2018 [cit. 25. 10. 2018]. Dostupné z: <http://hudba.signaly.cz/interpreti/1481-zn%C3%A1te-power-metalovou-kapelu-sebastien.html>

NRTeamAdmin (jméno neuvedeno), 2015. Jonny Diaz. In: *newreleasetoday.com* [online]. 9. 11. 2015 [cit. 5. 3. 2019]. Dostupné z: https://www.newreleasetoday.com/artistdetail.php?artist_id=1211

NG fest, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]. Dostupné z: <http://www.ngfest.cz/>

Orel, 2012 [online]. [cit. 23. 9. 2018]. Dostupné z: <http://www.orel.cz/>

PONÍŽIL, František, 2008. Pavel Šupol, autor webu hudba.signalny.cz. In: *rozhovory.signalny.cz* [online]. 27. 4. 2008 [cit. 13. 11. 2018]. Dostupné z: <https://rozhovory.signalny.cz/0804/pavel-supol-autor-webu>

Salesiáni Dona Bosca, 2018 [online]. [cit. 23. 9. 2018]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/>

Slezská lilie, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]. Dostupné z: <http://slezskalilie.cz/>

ŠUPOL, Pavel, 2018. Evangelizace skrze Youtube. In: *hudba.signalny.cz* [online]. 26. 11. 2018 [cit. 10. 1. 2019]. Dostupné z: <http://hudba.signalny.cz/video/1505-evangelizace-skrze-youtube.html>

Vysokoškolské katolické hnutí, 2018 [online]. [cit. 23. 9. 2018]. Dostupné z: <http://www.vkhcr.cz/>

WURMOVÁ, Nela, 2016. Kde se v nás bere hudba. In: *psychologie.cz* [online]. 19. 5. 2016 [cit. 29. 10. 2018]. Dostupné z: <https://psychologie.cz/kde-se-v-nas-bere-hudba/>

Xcamp, 2018 [online]. [cit. 9. 10. 2018]. Dostupné z: <http://www.xcamp.cz/>

YMCA, 2008 [online]. [cit. 31. 7. 2018]. Dostupné z: <http://www.ymca.cz/>

Příloha č. 2 Dotazník

Křesťanské hudební festivaly v České republice a na Slovensku

Dobrý den,

jmenuji se Bc. Markéta Maňáková a oslovuji Vás s prosbou o vyplnění dotazníku ke své diplomové práci. Dotazník se zaměřuje na účastníky křesťanských hudebních festivalů v České republice a na Slovensku. Vyplněním dotazníku pomůžete zjistit důležité informace o těchto festivalech. Zjištěné informace zůstanou anonymní a budou použity jen pro diplomovou práci.

Vyplnění dotazníku vám zabere cca 10 min.

Dotazník je zcela anonymní.

Děkuji Vám za čas, který jste věnovali pro vyplnění tohoto dotazníku.

Jsem:

- Muž
- Žena

Věk:

Národnost:

- Česká
- Slovenská
- Jiná:

Kraj:

- Hlavní město Praha
- Středočeský
- Plzeňský
- Karlovarský
- Jihočeský
- Ústecký
- Liberecký
- Královéhradecký
- Pardubický
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský
- Olomoucký
- Zlínský
- Moravskoslezský
- Bratislavský
- Trnavský
- Trenčinský
- Nitrianský
- Žilinský
- Banskobystrický
- Prešovský
- Košický

Hlásím se k:

- Římskokatolická církev
- Řeckokatolická církev
- Pravoslavná církev
- Křesťanské sbory
- Jednota bratrská
- Evangelická církev
- Českobratrská církev evangelická
- Církev bratrská
- Apoštolská církev
- Bratrská jednota baptistů
- Evangelická církev augsburského vyznání
- Evangelická církev metodistická
- Věřící jsem, ale nepatřím do žádné církve.
- Nepatřím do žádné církve.
- Jiná:

Co pro mě znamená hudba? (lze vybrat více možností)

- Relax
- Zábava
- Odpočinek
- Zvuková kulisa
- Vyplnění volného času
- Směsice zvuků
- Odreagování
- Nastartování
- Soustředění
- Modlitba
- Jiná odpověď:

Je hudba v životě člověka důležitá?

- Ano
- Ne
- Spíše ano
- Spíše ne
- Nevím
-
-

Který hudební žánr preferuješ? (lze vybrat více možností)

- Pop
- Rock
- Folk
- Metal
- White metal
- Jazz
- Klasická hudba
- Country
- Reggae
- Hip Hop
- Taneční hudba
- Rap
- Worship
- Folklor
- Jiný:

Která 3 slova se Ti poprvé vybaví, když se řekne: „Křesťanský hudební festival“?

- Hudba
- Bůh
- Společenství
- Přátelé
- Modlitba/tradiční modlitba
- Zajímavé kapely
- Setkání
- Přednášky
- Hosté
- Jiná:

Kolikrát jsi již navštívil křesťanský hudební festival?

- 1x
- 2x
- 3x
- 4x
- 5x
- Jiná odpověď:

Co Tě oslovuje na křesťanské moderní hudbě?

Vyber křesťanský festival, na kterém jsi byl nebo budeš přítomen: (lze vybrat více možností)

- UNITED
- Slezská Lilie
- NG Fest
- Burning Square
- Kefasfest
- Náměšffest
- Xcamp
- CampFest
- Festival Lumen
- Godzone tour
- Festival pod věží
- Festival Heaven
- Verím Pane
- Awakening Slovakia
- Breakfestival
- HONTFEST
- Festival VOX
- Sheep Fest
- Festiválek sv. Jan session
- Templfest
- Kristfest
- Holostok festival
- Jiný:

Seřaď následující možnosti podle toho, co Tě nejvíce přiměje k návštěvě křesťanského festivalu? (1- nejvíce, 11 - nejméně)

Duchovní obohacení/načerpání	☐
Skvělá hudba	☐
Zvědavost	☐
Modlitba/přímlovná modlitba	☐
Vyplnění volného času	☐
Zajímavé kapely	☐
Setkání s přáteli	☐
Kulturní zážitek	☐
Hledání Boha	☐
Workshopy	☐
Jiná: (např.)	☐

Pomohla Ti křesťanská moderní hudba nějak v životě?

- Ano Ne Spíše ne Spíše ano Nevím

Pokud jsi na předchozí otázku odpověděl ANO, napiš, v čem a jak?

Písničky mohou obsahovat a často obsahují nějaké křesťanské poselství. Co si myslíš o tomto způsobu evangelizace mezi mladými lidmi? (Lze vybrat více možností)

- Je to zajímavý a dobrý nápad.
 Vidím v tom spoustu pozitivních věcí.
 Skvělá možnost jak ukázat živou víru.
 Nenásilná a dobrovolná forma evangelizace skrze hudbu, svědeckví, aktivity apod.
 Moc mě tento způsob neoslovuje.
 Nevím.
 Jiná odpověď:

Co Ti tyto festivaly dávají po duchovní stránce?

Zapojil jsi se někdy na festivalu do dobrovolnické/přípravné činnosti?

- Ano
 Ne

Pokud jsi na předchozí otázku odpověděl ANO, napiš, co Tě k zapojení do dobrovolnictví vedlo/vede? Co Ti tato služba druhým dala/dává?

Vnímáš nějaké rozdíly, v čem se liší křesťanské festivaly na českém a slovenském území?

- Ano
 Ne
 Nedokážu posoudit.

Pokud jsi na předchozí otázku odpověděl ANO, napiš, v čem se podle Tebe odlišují?

Jak jsi celkově spokojený s organizací a programem křesťanských hudebních festivalů, které jsi navštívil? (1* málo spokojený, 5* velmi spokojený)

☆☆☆☆☆ / 5

Pokud Tě napadá něco, co považuješ za důležité mi sdělit, napiš! :)